

Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes PROGRAMM

PROGRAMMI 2013 A. LÕPPARUANNE

I. ARUANDE REGISTREERIMINE (täidab RÜ)

Aruande registreerimise kuupäev	
Aruande registreerimisnumber	

II. PROGRAMMI ANDMED

Programmi elluviija nimi	Programmi elluviija registrikood
EESTI VABAHARIDUSLIIT	80067113
Programmi abikõlblikkuse periood	Aruande koostaja nimi ja ametikoht
01.01.2008 – 30.06.2013	Tiina Jääger, programmijuht
Aruande koostaja telefon	Aruande koostaja e-posti aadress
6488 101; 56 463 834	tiina.jaager@vabaharidus.ee
Aruande periood	Aruande esitamise tähtpäev
01.01.2008-30.06.2013	19.08.2013

III. TEGEVUSARUANNE			
1. Tegevusaruanne			
Tegevused vastavalt programmi tegevuste ajakavale	Tegevuse täitmise staatus ning tegevuse teostamise planeeritud aeg/ tegelik aeg	Elluviidud tegevuste kirjeldus	Tulemused ning vajadusel selgitused erinevuste kohta planeeritud ja saavutatud tulemuste vahel
Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud Üldeesmärk: Täiskasvanud elanikkonna elukestvas õppes osalemise võimalused on avardunud, vabahariduslikes koolituskeskustes pakutava kvaliteetse koolituse kaudu on tõusnud inimeste konkurentsivõime kõigis Eesti regioonides. Alaeesmärgid: Täiskasvanud elanikkonnale on loodud tasuta õppimisvõimalused võtmekompetentside arendamiseks ja tööalaseks koolituseks vabahariduslikes koolituskeskustes kõikides maakondades, koolitustel osaleb vähemalt 40 000 inimest. Pakutav täiskasvanute koolitus on kvaliteetne ja õppijate vajadusi arvestav. Vabahariduslike koolituskeskuste võrgustik on muutunud jätkusuutlikumaks ja tugevamaks.			
Tegevus 1. Koolitustegevused			
Alategevus 1.1 Täiskasvanud elanikkonna koolitamine	Alustatud 1.07.2008 Täitmise aeg 1.07.2008 – 30.06.2013 Lõpetatud 30.06.2013	2008 Toimus 282 kursust 46 koolituskeskuses kõikides maakondades 4557 õppijaga. Koolitused hõlmasid kõiki programmis nimetatud võtmekompetentse. Valdavaks oli kultuuriteadlikkus ja kompetents 31%, millele järgnes algatusvõime ja ettevõtlikkus 19%, võõrkeeleskus 17% ning sotsiaalne ja kodanikukompetents 13%. Kõige vähem oli emakeele oskust puudutavaid koolitusi – 1% Koolituse katkestas 5% alustajatest. Kahe maakonnas Ida-Virumaal ja Võrumaal oli katkestajaid 0%. Kõige aktiivsem vanusegrupp oli 40-49 1129 õppijat. Kõige vähem oli õppijaid vanuses 17-19 eluaastat 2009 2009.a. loobus programmis osalemisest 2 koolituskeskust. 2009.a. juunis viidi läbi täiendav konkurss partnerite leidmiseks. Konkursile laekus 9 taotlust, millest 3 vastasid tingimustele. Uuteks partneriteks said Sütevaka Koolituskeskus (Pärnu linn), Koeru Koolituskeskus (Järvamaa) ja Avaliku Halduse Arenduskeskus (Tallinn) Seega on alates 2009.a. II poolaastast programmi partnereid 49. 49 koolituskeskuses alustas 530 kursust. 2009.a. alustas õpinguid 8278 õppijat, kelledest jätkab 2010.a. õpinguid 1031 õppijat. 2009.a. jätkas 2008.a. alanud õpinguid 1061 õppijat. 2009.a. lõpetas	2008.a. tegevuskavas ettenähtust ei erine. Kooskõlastatud koolitusplaanist erinev tulemus: väiksem õppijate arv: Planeeritud 5192. Õppijate arv on väga tundlik näitaja, mis muutub sageli. Ei takista programmi elluviimist. 2009 Programmis osalemisest loobunud 2 koolituskeskust töid põhjuseks suure bürokratia, mis ei lase keskenduda sisule ja kulude hüvitamise pikk periood. Kuna seoses majandusraskustega on tunduvalt vähenenud maksujõuliste õppijate arv, on väiksematel koolituskeskustel raskem programmi raames läbiviidavaid kursusi ette finantseerida. Planeeritud oli alustada 562 kursusega. Mittealustamise põhjused olid erinevad. Üheks peamiseks põhjuseks oli arvutiklasside sisustamise lõpetamise venimine augusti lõpust detsembrisse. Seetõttu lükkusid planeeritud arvutikursused 2010.a. I poolde. Seda ei olnud koolituskeskustel võimalik ette näha, kuna koolitusplaanid kinnitati 2009.a. mais.

	õpingud 7900 ja katkestas 408 õppijat. 2010 Vabahariduslik koolitus on elukestva õppe avatud ja paindlik süsteem, mis pakub võimalikult laia valikut kodulähedast õpet. Üks olulisemaid tegureid ongi kodulähedus, et inimene saaks hõlpsasti ühendada õppimise, töö ning kodu. Aruande aastal õppis 49 koolituskeskuses 641 kursusel kokku 8926 inimest. Rakendusasutuse sisuosakonna poolt kinnitatud koolitusplaanides planeeritud õppijate arv oli 9015. Seega oli kursuste täituvus 99%. Õpingud katkestas 6% õppijatest. Madal katkestanute % näitab, et õppima asutakse läbimõeldult ning õppimisse suhtutakse tõsiselt. Samuti näitab madal väljalangenute tase, et pakutavad kursused on vajalikud. Ka Uuringukeskus Socio poolt läbiviidud küsitlus näitas, et kursuste sisu ja korraldus vastavad täielikult 72% osalenute ootustele, sealhulgas 45% osalenutest hindas läbitud kursust maksimumhindega ning valdav osa vastanuid leiab, et kursustel osalemine on mõjunud positiivselt nende konkurentsivõimele tööturul. Koolituskeskused on oma teemade ringi laiendanud. Näiteks korraldati eesti keele kursusi eesti keelt kõnelevatele inimestele (nö korrektnete emakeel), Mitmed koolituskeskused on uue teemana sisse toonud IT kursused ja vene keele. Uute teemade kaudu kaasatakse ka uusi sihtgrupe. Senisest rohkem kaasatakse vabahariduslikesse koolituskeskustesse vähemusrahvusi. Esiialgu eesti keelt õppima kuid selle kaudu tekib huvi ka muude kursuste vastu. 2010.aasta teisest poolaastast on programmi sihtgrupiks ka töötud. Septembrist detsembrini õppis kursustel 278 töötut. Võrdluseks: tööturul mitteaktiivseid inimesi õppis 1837. 26% õppima asujatest õpib esimest korda vabahariduslikus koolituskeskuses, mis näitab, et programmi raames on suudetud kaasata neid inimesi, kes seni ei ole sellise enesetäiendamise vormi vastu huvi tundnud. Samas 92% õppijates tahab ka edaspidi õppida. Võrreldes 2009. aastaga on üle 65 aastaste õppijate osakaal vähenenud poole võrra. Suurenenud on kõige aktiivsemas tööeas inimeste osakaal (35-54) – 11% 2010. aastal koostati koos kahe partnerkooliga (Tartu Rahvaülikool ja Haapsalu Rahvaülikool) uus õppekava, et koostöös täiskasvanute gümnaasiumidega kooli tagasi tuua põhikooli- ja gümnaasiumihariduseta inimesi. Õppekava elluviimise eesmärk on parandada madala haridustasemega inimeste õpioskusi, et nad oleksid valmis oma haridusteed jätkama. Kursused algavad 2011. aastal. 2011 Aruande aastal lõpetas aktiivselt programmis osalemise 2 koolituskeskust. Eelnevatel aastatel 2, seega on programmis aktiivseid partnereid 45. Koolitusi (kursuseid) toimus 479, milledest 15 alustas 2010.1. ja jätkab 2012.a. 4 kursust. Kokku õppis kursustel 6529 inimest. Kinnitatud koolitusplaanis oli	Toimunud kursustel õppis kokku 9339 inimest. Planeeritud oli 9788 õppijat. Seega oli täituvus 95%. Koolituse katkestas 408 õppijat ehk 4%. Võrreldes kooskõlastatud koolitusplaanidega oli planeeritud õppijate arv 5% väiksem. 5% on loomulik kõikumine, sest õppijate arv on ka stabiilse majandusega ühiskonnas raske prognoosida. Kui kõrvale jätta ühekordne arvutikursuste ärajäämise (edasilükkumise) põhjus (arvutiklasside sisustamise viibimine), mis mõjutas 2009.a. õppijate arvu, siis tõsisem põhjus on tasuliste kursuste tunduvalt väiksem arv võrreldes 2007 ja 2008 aastaga, mil alustati programmi planeerimisega. Kuna tasulistest kursustest laekuv tulu on vahendiks programmikursuste läbiviimiseks (kulud hüvitatakse pärast VMT aktsepteerimist), siis nimetatud vahendite vähenemine mõjutab ka tasuta kursuste korraldamist. Eriti mõjutab see väiksemate maapiirkondade koolituskeskusi. 2010 Täiskasvanud elanikkonna koolitamine on sujunud peamiselt plaanipäraselt. 2010.aasta lõpus loobus partnerlusest 2 koolituskeskust, seega jätkab 2011.a. programmis 47 partnerit. Loobumise põhjuseks oli ühel koolituskeskusel ülejõu käiv bürokraatia, teisel koolitusjuhi vahetus. Aruandeaastal õppis kursustel planeeritust vähem 89 inimest, mis on väga hea tulemus. Kursuste täituvus on 99%. Tegevuse sihtmäärast on saavutatud 54%, ideaaltulemus oleks 62%. Kindlasti on oma roll siin ka tihedal tasuta kursuste konkurentsil ning suhteline aeglane programmi käivitamine 2008. aastal. Samuti on kursused muutunud pikemaks. Tegevus jätkub programmi lõpuni. 2011 Aruande aasta lõpuks oli koolituse lõpetanud 28077 inimest, mis moodustab indikaatorist (40000) 70%. Et täita edukalt indikaatorit, peaks olema olnud õppijaid

	planeeritud 6658 õppijat, kursuste täituvus oli 98%. Aruande aastal lõpetas 6017 inimest, 2012.a. jätkab õpinguid 59 inimest, õpingud katkestas 453 inimest (7%). Töötud moodustasid kõikidest õppijatest 10%, eelneval aruande aastal 3%. See seletab ka katkestajate 1% tõusu, sest reeglina töötu kui on asunud tööle, katkestab õpingud. Meeste osalemine koolitustel on 1% võrra tõusnud. Naisi osales aruande aastal 5522 (85%), mehi 1007 (15%). Esmakordselt õppis vabahariduslikus koolituses 62% õppijatest. Endiselt on kõige rohkem õppijaid vanuses 35-44 (26%), samuti kõrgharidusega õppijaid (44%). Kõige rohkem õppis programmi raames inimesi Harjumaal (1360) ja Tartumaal (1255), kõige vähem Lääne-Virumaal (32) ja Valgamaal (57), kus kummastki maakonnast on partneriks üks väike koolituskeskus. 2011. aastal toimus 2 kursust (Tartu Rahvaülikoolis ja Haapsalu Rahvaülikoolis) põhihariduseta noortele täiskasvanutele. Kursused „Uuesti õppima“ olid nõ harjutuskursused (õpi õppima), et tuua madala haridustasemega noori uuesti õppima. Mitmed lõpetanute suundusid edasi õppima täiskasvanute gümnaasiumi või kutsehariduskeskusesse. „Uuesti õppima“ kursused on vajalikud, et parandada noorte täiskasvanute õpioskusi ning vähendada eelarvamust õppimise suhtes. Sihtgruppid tuleks laiendada peale põhihariduse õpingud pooleli jätnud noortele. 2012 Aruande aasta I poolaastal (kuni 30.06) osalesid koolitustegevuses kõik 45 partnerit. Alates 1.07 loobusid 7 koolituskeskust aktiivsest koolitustegevusest, kuid jätkasid partneritena. Põhjuseks viidati sihtgrupi muutusele (madalama ja aegunud haridusega inimesed). 1 koolituskeskus (Kuressaare Rahvakool) partnerina ei jätkanud juhataja vahetuse tõttu. Kursusi toimus 258, milledest varem alustas 4. Võrreldes 2011. aastaga on kursuste arv vähenenud 46% võrra. Koolituse läbiviijate sõnul on järjest raskem jõuda sihtrühmani kuna tasuta koolituste pakkumine on suuremahuline. Kursuste arvu mõjutas ka 7 partneri kõrvalejäämine ning alates 1.09 toimunud sihtgrupi muutus. Programmi sihtgrupiks on madalama haridustaseme ja aegunud kvalifikatsiooniga inimesed, kelleni jõudmine on problemaatiline ja nõuab tavapärasest erinevat lähenemist. Mõned kommentaarid koolitajatelt: <i>* jõudsimise sihtgrupi tänu koostööle kohalike valdadega;</i> <i>* selgitustööd tuli teha ja suunata inimesi;</i> <i>* õppijate motiveerimisega tuleb rohkem vaeva näha kui varem;</i> <i>* sihtgrupi jõudmiseks kasutasime ka mitmete nimetatud sihtgrupiga</i>	35 000 (87%) Koolituste täituvus oli 98%. Seega huvi koolituse vastu on suur. Katkestajate protsent on väike (7%) 2011.a. II poolaastast hakkasime rakendama standardiseeritud ühikuhindasid, mille tulemusi on võimalik näha programmi lõpuks. 2012 Koolitustegevus pikenes 12 kuu võrra – 30. juunini 2013. Aruande aasta lõpuks oli kogu programmi perioodil kursustel õppinute arv 32 833, katkestanute arv 1873, seega katkestajate % 5,7. Võrreldes eelmiste perioodidega oli kursuste arv väiksem – 258. Samas hindame koolituskeskuste tööd heaks. Kuna programmi pikendamine toimus eelneva perioodi viimasel päeval, siis jäi partneritele minimaalne aeg 2012.a. II poolaasta planeerimiseks ja seega ka vähenes kursuste arv ning 6 koolituskeskust otsustas koolitust mitte korraldada. Samuti mõjus sihtrühma muutmine viimasel perioodil. Võrreldes I poolaastaga suurenes alg- ja põhiharidustega õppijate protsent ja vähenes kõrghariduse inimeste protsent, mis näitab, et uue sihtrühma tegeleti tõsiselt. 2013 Koolituskeskused tulid edukalt toime sihtgrupi muutusega, seda näitab madalama haridustasemega õppijate arvu suurenemine ning kõrgharidusega inimeste arvu vähenemine. Indikaatori sõnastuse (Programmist rahastatud koolituse on perioodil 2008 III kvartal - 2013 II kvartal edukalt läbinud vähemalt 40 000 inimest) kohaselt

kokkupuutuvate ametnike abi (Eesti Töötukassa, kutsehariduskeskuse karjäärinõustaja, linnavalitsuse sotsiaalosakond, maavalitsuse sotsiaalnõunik, sotsiaalmaja).

Esines ka probleeme:

** paljud tööandjad ei saada töötajatele koolituste infot edasi ning seega on raske jõuda konkreetse sihtrühmani;
* pöördusime otseselt ka valdade poole, et sotsiaaltöötajate kaudu infot edastada, kuid see koostöö jäi kesiseks;*

Tööd nimetatud sihtgrupiga oli rohkem:

** selle grupiga tuli juhendajal rohkem vaeva näha, et kujundada õpiharjumust: teha lisamaterjale, anda osale abistavaid ülesandeid, suunata ka kodus töötama ning aidata mõnda individuaalselt.*

2012.a. õppis kursustel kokku 3898 inimest, kelledest lõpetas 3618. Õpingud katkestas 266 inimest ehk 6,8%. Aruande aastal alustas õpinguid 3839 inimest, varem 59 inimest. Õpinguid jätkab järgmisel aastal 14 inimest. Katkestajate protsent on jäänud samaks kui eelmisel aastal. Töötud moodustasid kõikidest õppijatest 9%, eelneval aruande aastal 10%. Seega langes töötute protsent koolitustel 1% võrra. Meeste osalemine koolitustel on jäänud samaks. Naisi osales aruande aastal 3300 (85%), mehi 598 (15%). Esmakordselt õppis vabahariduslikus koolituses 63% õppijatest.

Endiselt on kõige rohkem õppijaid vanuses 35-44 (25%), samuti kõrgharidusega õppijaid -40%, kuid kõrgharidusega õppijate arv on langenud 5%. Põhjuseks II poolaastal programmi pikenduse käigus muudetud sihtgrupp (vt eespool).

I ja II poolaasta võrdlus (andmed koos valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitajatega):

	I poolaasta % õppijatest	II poolaasta % õppijatest
Töötuid	8	12
Alg- või põhiharidusega	5	11
Üldharidus või kutseharidus pärast põhiharidust	27	37
Kõrgharidus	46	26
Esmakordselt osaleb KK kursusel	58	71

Seega on sihtgrupi muutus mõjutanud õppijaskonna struktuuri. Kindlasti tuleks tähelepanu pöörata faktile, et kõrgharidusega õppijatest oli 28% töötud või tööturul mitteaktiivsed.

Kommentaar koolituse korraldajalt: *probleeme oli sellega, et inimesed, kellel oli*

läbis aastatel koolituse 33892 inimest. Indikaator täideti 85%.

Indikaatori mittetäitmise põhjuseks oli:

- Liiga optimistlik õppijate prognoos programmi alguses (toetus eelneva perioodi kogemusele)
- indikaatori muutumine 2010. aastal
- koolitushindade kallinemine (koolitushinnad tõusid igal aastal kuni ühikuhindade rakendamiseni)
- kursuste pikenedamine (pikkade kursuste mõju on suurem kui õppijate arv väiksem)
- suur tasuta koolituste
- sihtgrupi muutumine

		<i>kõrgharidus ja kes olid töötud, olid väga pettunud, kui selgus, et neid automaatselt koolitusgruppi lisada ei saa.</i> Uuesti õppima kursusega jätkas Tartu Rahvaülikool. Haapsalu Rahvaülikoolil ei õnnestunud kursust komplekteerida. 2013 2013. aasta I poolaastal (programmi viimasel perioodil) osales aktiivselt 43 partnerit. Kursusi toimus 93, milledest varem alustas 1. Perioodi jooksul õppis kursustel kokku 1375 inimest. Katkestanute protsent oli 6, mis on 1% võrra väiksem kui kahel eelneval aastal. Osalejatest 15% olid mehed. Tööturul aktiivseid inimesi oli 65%. Endisel on kõige suuremaks vanusegrupiks 35-44 aastased. Võrreldes kahe eelneva aastaga on alg- ja põhiharidusega õppijate osakaal tõusnud: 2011 – 5%, 2012 – 7%, 2013 – 10%. Samuti tõusis üldkeskharidusega ja kutseharidusega pärast põhiharidust õppijate osakaal 2011. aastal 27%-lt 34%-le 2013. aastal. Kõrgharidusega osalejate osakaal on langenud 45% 2011. aastal 29% 2013. aastal. Esmakordselt osales koolituskeskuses 68% õppijatest.. Kursused on mõjutanud nii õppijat kui ka piirkonna arengut positiivselt: Õppijatest on saanud koolitajad ja ettevõtjad, kohalikul tasandil on hakatud koostööd tegema. Mitmest kitsa suunilusega koolituskeskusest on saanud erinevas valdkonnas koolituse pakkuja. Näide Kose Kunstikooli aruandest: <i>„Läbiviidud põllumajanduse väiketootja koolitusel sai paika pandud Kose O.T.T.(otse tootjalt tarbijale) asutamine. Ühendus alustab avalikult tööd 11.05.2013. üritusel "Kose Kutsub külla". Teoks tehtud mõte saab üha suuremat vastukaja kogukonnas. Täna sai valmis ka ühenduse koduleht: www.koseott.eu.“</i>	
Alategevus 1.2 Valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitus	Alustatud: 1.08.2008 Planeeritud aeg: 1.07.2008 –31.12.2012 Lõpetatud 31.12.2012	2008 Toimus 7 kursust, 4 koolituskeskuses, õppijaid 150 Koolitajate koolitust pakuvad: Lüllemäe Rahvaõpistu, Tartu Rahvaülikool, Koolituskeskus KATI, Rootsi Rahvaülikool, EVHL Koolituskeskus. EVHL koolituskeskuses käivitus 2. aastane täiskasvanute koolitajate meistrkursus, nõustajate kursus. Koolituskeskus KATI viis läbi 2 õpiringjuhtide kursust. Ülejäänud koolituskeskused 1 kursuse. Kuna eelarve planeerimise ajal arvestati selle alategevuse alt katta ainult EVHL Koolituskeskuse korraldatavad kursused, kuid hiljem kõik vastava teemalised kursused, siis ületati alategevuse <i>Valdkonna koolitajate ja ekspertide koolituse</i> eelarve 106 836,51, kuid alategevuse <i>Täiskasvanud elanikkonna koolitamine</i> eelarve täitmine kujunes 96 917,98 krooni võrra väiksemaks. 2009	2009 Alategevus „Valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitus“ toimub vastavalt tegevusplaanile ja koolitusplaanidele. Planeeritud 12 kursusest käivitusid kõik. Samuti täitusid kõik kursused. Kokku õpib eelpool nimetatud kursustel 237 täiskasvanute koolitajat ja koolitusorganisatsioonide juhti. Antud tegevuse indikaator on täidetud 300%, mis näitab ebaõnnestunud planeerimist. Programmi edasiste muudatuste käigus tuleks indikaatorit suurendada. Põhjuseks on, et programmi koostamise ajal planeeriti alategevuse alla ainult EVHL Koolituskeskuse poolt

	Valdkonna ekspertide ja koolitajatekoolitust pakuvad: ○ Lüllemäe Rahvaõpistu kursus Põlva- ja Valgamaa täiskasvanute koolitajatele - 1 kursus ○ Tartu Rahvaülikool andragoogika kursus täiskasvanute koolitajatele – 2 kursust ○ Koolituskeskus KATI õpiringjuhtide koolitus ○ EVHL Koolituskeskus kursused organisatsioonide juhtidele, täiskasvanute koolitajatele 2010 Koolitajate, juhtide jne. koolitustel õppis 326 oma valdkonna asjatundjat. Eesti Vabariigis liidud koolituskeskused lõpetas kevadel 2010 2-aastane täienduskoolitus täiskasvanute koolitajatele. Samuti lõpetas koolitajatele ja koolituskeskuste juhtidele mõeldud kursus „Täiskasvanute nõustamine haridusteel“. Jaanuarist detsembrini viidi läbi kursus koolituskeskuste juhtidele. Programmis osalevate koolituskeskuste juhtidele korraldati 4 seminari, mille teemadeks oli näiteks seaduste lugemise meetodika, koolitustegevuse jätkusuutlikkus, sisehindamine, väljundipõhise õppekava koostamine. Uue teemana ja väga olulise teemana on EVHL koolituskeskuse plaanis säästva arengu alane koolitus juhtidele, mille õppekava töötati välja perioodil 2005 – 2008 läbi viidud projekti „Õppimine parandab elukvaliteeti“ raames. Nimetatud projekti finantseeris Euroopa Sotsiaalfond. Oluline oli valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitus detsentraliseerida. Koolitajate koolitust korraldasid ka Tartu Rahvaülikool, Lüllemäe Rahvaõpistu, Haapsalu Rahvaülikool ja Kodukandi Koolituskeskus. EVHL koolituskeskuse koolitused on aktsepteeritud kui kvalifikatsioonikursused täiskasvanute koolitaja / andragoogi kutse taotlemisel. 2011 Valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitustel õppis aruande aastal 164 inimest, kellest katkestas õpingud 17, lõpetas 112 ja jätkab 2012.a. 35 õppijat. Aruande aastal toimusid EVHL Koolituskeskuses järgmised täienduskoolitused: • Täiskasvanute koolitajate meistrkursus (al. 2011, lõp. 2012) • Organisatsiooni juhtide täienduskursus • Täiskasvanute nõustamine haridusteel (al.2010, lõp. 2011) • Moodul kursusest Täiskasvanute nõustamine haridusteel: positiivne psühholoogia praktikas (al.2011, lõp. 2012) • Säästva arengu alane koolitus täiskasvanute koolitajatele. • Täiendusseminar meistrkursuse lõpetanutele Tartu Rahvaülikoolis toimus 2 andragoogikakursust, Õppekeskuses TÕRU üks andragoogikakursus, mille sihtgrupp oli sõiduõpetajad ja mis pälvis Maanteeameti tunnustuse.	läbiviidavad koolitused kuid programmi elluviimise käigus oli otstarbekas kaasata koolitajate koolituse läbiviimisesse ka teisi koolituskeskusi, kus vastav kompetents olemas. Näiteks Tartu Rahvaülikool, Koolituskeskus KATI jt., mis suurendas tunduvalt õppijate arvu. 2010 Oluliseks on osutunud koolituste detsentraliseerimine. Koolitajate jt. valdkonna ekspertide täienduskoolituse kursused on osutunud vajalikeks ning nõutavateks. Kõikidele kursustele on soovijaid rohkem kui kursusel kohti. Kindlasti on see seotud ka täiskasvanute koolitaja kutse taotlemise vajadusega. Nagu juba 2009.a. aruandes märgitud, on tegevuse sihtmäär liialt madal. Kuid sihtmäär aluseks oli perioodil 2005 – 2008 koolitajate koolitustest osavõtjate arv. Seoses ühiskonnas toimuvate sotsiaalsete ja majanduslike protsessidega on valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitus muutunud nõutavaks, samas on koolituse korraldamise hinnad mõningal määral langenud, mis võimaldab koolitust rohkem korraldada. Ka on grupid suuremad kui analoogsetel kursustel tavapäraselt. Kuna järjest rohkem pööratakse nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasemel tähelepanu koolitajate jt. ekspertide kvalifikatsioonile (EQF jm. Euroopa Komisjoni dokumendid), on loomulik, et nõudlus täienduskoolituse kursuste järele on suurenenud. Tegevus jätkub programmi lõpuni. 2011 Läbi viidi 9 koolitust, kus õppis 164 inimest, kellest katkestas 17 ja 2012.a. jätkab 35 inimest ja lõpetas 112 inimest. Tegevuse sihtmäär on kolme kordselt ületatud. 2007.a. ei olnud nii suurt huvi koolitajate ja ekspertide koolituse vastu prognoosida. Sihtmäär fikseeriti eelneva perioodi õppijate alusel. Koolitajate ja ekspertide koolituse saab läbi viia suuremate gruppidega ilma rahalisi vahendeid suurendamata.

		2012 Aruande aastal toimus EVHL Koolituskeskuses valdkonna koolitajatele ja ekspertidele 3 kursust, milledest 2 olid jätkuvad kursused. Jätkusid eelmisel aruandeaastal alanud täiskasvanute koolitajate meistrkursus ja positiivne psühholoogia praktikas (moodul kursusest täiskasvanute nõustamine haridusteel. Uue kursusena alustas ja ka lõpetas täiskasvanute koolitajate meistrkursus raamatukoguhoidjatele. Uues sihtgrupina õppisid koolitajate koolitusel raamatukoguhoidjad, kellede igapäevatöö hõlmab järjest rohkem kolleegide ja lugejate koolitust. Kokku õppis 60 koolitajat. Õpingud katkestas 1 inimene, lõpetas 59.	2012 2011.a. kandus üle 2 kursust, algas ja lõppes 1 kursus. Kursusel õppis 60 koolitajat. Katkestas 1 inimene. Valdkonna koolitajate ja ekspertide koolitus osutus loodetust nõutavamaks ja seega kokkuvõttes ületati indikaator rohkem kui kolme kordselt. Täitmise protsent 345%. Kasutati olemasolevaid ressursse. Seda võimaldas suuremate gruppide komplekteerimine. Tegevus lõppes 30.06.2012 asemel 16.10.2012 kuna viimase kursuse kaks õppust toimusid õppijate soovil sügissemestril. Selle võimaluse andis programmi pikendamine.

Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud

Üldeesmärk: Täiskasvanud elanikkonna elukestvas õppes osalemise võimalused on avardunud, vabahariduslikes koolituskeskustes pakutava kvaliteetse koolituse kaudu on tõusnud inimeste konkurentsivõime kõigis Eesti regioonides.

Alaeesmärgid:

1. Pakutav täiskasvanute koolitus on kvaliteetne ja õppijate vajadusi arvestav.
2. Vabahariduslike koolituskeskuste võrgustik on muutunud jätkusuutlikumaks ja tugevamaks.

Tegevus 2. Arendustegevused		Olemas on arendustegevuste plaan, mida pidevalt <i>update</i> -kse ja mis on kooskõlastatud Haridus- ja Teadusministeeriumi sisuosakonnaga.	
Alategevus 2.1 Vabahariduslikes koolituskeskustes läbiviidava koolituse uuring	Alustatud 1.05.2008 Planeeritud aeg: 1.05.2008 – 30.06.2012 Lõpetatud 30.06.2012	2008 Mais 2008 toimus sissejuhataja koosolek, kus lepiti kokku uuringu metodoloogia ja ligikaudne ajakava. 6. juunil toimus potentsiaalse uuringu meeskonna koolitus, mille viis läbi Jane Väli. Koolituse käigus testiti fookusgrupi intervjuu sobivust planeeritava uuringu läbiviimiseks ning sõnastati uuringu eesmärgid. Septembri algul valmis uuringu kava. Aasta lõpus hakati tegelema meetoditega. 2009 2009.a. muudeti kahel korral uuringu läbiviimise ajakava ja mõningal määral metodoloogiat. Uuringu valmimine lükkus edasi 2010. aastasse. 2009. aastal viidi läbi KOV töötajatele ankeetküsitlus, küsitluse andmete analüüs ja interpreteerimine, õppijate ankeetküsitlus, õppijate andmete sisestamine ja esmane analüüs, koolitusasutuse juhtide ankeetküsitlus, koolitusasutuse juhtide ankeetküsitlus, koolitusjuhi ankeedi andmete sisestamine ja analüüs, koolituskeskuste juhtide ankeetide andmete interpretatsioon, 2 fookusgrupi	2009 Kuna uuring on üks olulisemaid arendustegevusi, mis mõjutab vabaharidusliku koolituse edasist planeerimist ja poliitikat, siis on selle planeerimisse ja läbiviimisesse suhtunud kõrgendatud tähelepanuga. Aruande perioodi lõpuks oli olemas uuringu käigus kogutud andmete analüüsid ja esimesed järeldused, mis võimaldavad hakata koostama teksti. Uuringu lõpetamise tähtaeg lükkati edasi 2010. aasta 31.märtsile, mis ka kinnitati 2009.a. uues tegevuskavas. Edasilükkamise põhjuseks oli soov saavutada paremaid ja sisukamaid tulemusi. Uus tähtaeg on pigem positiivne, et vältida kiirustamist lõpetamisel

		intervjuud, fookusgrupi andmete litereerimine, analüüs ja interpretatsioon, õppijate ankeetide edasine töötlemine ja analüüs, võrdlemine eelnevate uuringutega ja Statistikaameti uuringutega ning tööühma koosolekud. 2010 2010.a. valmis uuringu raport. Juunis toimus teavitustegevusena konverents, mille sisend oli uuringu tulemused. Koostöös Täiskasvanute tööalase programmiga koostöös telliti kevad-suvel uuringukeskusest Socio tasuta kursustel õppinute tagasiside küsitlus. Küsitleti 2009. aastal õppinuid. Plaanis on analoogsed küsitlused läbi viia ka 2011 ja 2012 kevadel. 2011 Koostöös Täiskasvanute tööalase programmiga telliti uuringufirmalt OÜ Saar-Poll õppijate tagasisideküsitlus. Tagasisideküsitluse kokkuvõte sisaldab informatsiooni õppijate kontingendist, hinnangutest koolitustele ja koolitusvajadusest. Küsitluse valim moodustati proportsionaalselt arvestades geograafiat ja õppesuunda 2010.a. sügisel tasuta koolitustel osalenutest. 2012 Koostöös Täiskasvanute tööalase programmiga telliti uuringufirmalt OÜ Saar-Poll õppijate tagasisideküsitlus. Tagasisideküsitluse kokkuvõte sisaldab informatsiooni õppijate kontingendist, hinnangutest koolitustele ja koolitusvajadusest. Küsitluse valim moodustati proportsionaalselt arvestades geograafiat ja õppesuunda 2011.a. sügisel tasuta koolitustel õppinutest.	2010 Tegevuse lõpetamise tähtaega pikendati veel. Põhjuseks vajadus läbi viia õppijate tagasiside küsitlusi. Vabaharidusliku koolituse uuring on lõppenud. Web-i väljaanne on saadaval alates 1. märtsist www.vabaharidus.ee Õppijate tagasiside küsitlus on saadaval www.vabaharidus.ee Tegevus jätkub. 2011 Õppijate tagasisideküsitlus on saadaval www.vabaaharidus.ee 2012.a. viiakse läbi kolmas küsitlus. 2012 Hange korraldati 2011. aastal Õppijate tagasisideküsitlus 2012 on saadaval www.vabaaharidus.ee
Alategevus 2.2 Koolitusvajaduse ja uute sihtgruppide väljaselgitamine maakondades	Alustatud:1.01.2009 Planeeritud tähtaeg: 1.01.2009 - 31.03.2013 Tegevuse lõpetatud 31.03.2013	2009 2009.aastal toimus kolm arutelu. Aruteludesse on kaasatud ka koolituskeskuste juhte Lääne-, Tartu- ja Ida-Virumaalt. Arutelu teemadeks olid: ○ Kuidas määratleda (ja leida) uusi sihtrühmi? ○ Millised võiksid olla koolitusvajadused uues majandussituatsioonis? ○ Missugused oleksid koostöövõimalused teiste kohalike organisatsioonidega uute sihtgruppide määramisel? 2010 Valmis meetodika. Pealkiri: <i>Juhised uute sihtrühmade hõlmamiseks vabaharidusliku koolitusega</i>. Meetodika testimine jätkub 2011. aastal. Uute sihtrühmadeni jõudmine on väga vajalik, andes koolituskeskustele võimaluse laiendada koolitustegevust ning jõuda nende õppijateni, kes siiani ei ole pidanud elukestva õppe protsessi lülitumist vajalikuks.	2009 Töö toimus vastavalt planeeritule. Positiivne ja vajalik oli praktikute kaasamine. Valminud on koolitusvajaduse ja uute sihtgruppide väljaselgitamise meetodika esialgne kavand. 2010 Ka 2010. aastal toimus töö peamiselt vastavalt planeeritule. 2011. aastasse lükkus edasi ekspertide ümarlaud koolitusvajaduse väljaselgitamiseks. Põhjuseks otsus see läbi viia koostöös Täiskasvanute tööalase koolituse programmiga. See otsus ei sega tegevuse lõpetamist vastavalt programmi ajakavale.

		2011 8. – 9. veebruaril toimus seminar kus osalesid programmi partnerite esindajad ja kutsutud eksperdid väljastpoolt programmi. Eesmärk oli sõnastada vabaharidusliku koolituse võimalused ja tugevused ning kuidas seda kasutada uute õppijateni jõudmiseks. Seminaril sõnastati vabaharidusliku koolituse tugevused: • Kompetentsed õpetajad ja koolitusjuhid • Võrgustik • Valdkond on paindlik ja kohamisvõimeline õppija vajadustega • Praktikuteest koolitajad: eneseteostus, nende jaoks on koos töö ja hobi • Oskusteabe olemasolu • Kvaliteetne koolitus • Valmisolek tegelemiseks sihtgruppidega, kellega on raskem hakkama saada (madala haridustasemega inimesed, pikaajalised töötud jne) • Avatus • Projektikogemused • Suurenenud nooremate õppijate arv ja vabaharidusliku koolituse tulevikuvõimalused: • Konkurentsieelise ärakasutamine – mittetulundussektoris on koolitused odavamad • Parem koostöö meediaga • Sotsiaalmeedia laiema ja kiirem kasutamine • VÕTA • Uued sihtrühmad on olemas • Toimiv võrgustik, õppijad • Välismaal tehtavate uuringutega tutvumine ja nende ideede rakendamine • Paindlikkus, kiire reageerimine õppijate vajadustele • Koolituskeskuste integreerumise (ühinemise) jätkamine • Suurem tähelepanu jätkusuutlikkusele • Noorte tegijate kaasamine vabaharidusse • Potentsiaalsete õppijate täpsem segmenteerimine Uute sihtrühmade leidmiseks koolituskeskused: • On leidnud uusi võimalusi kursuste reklaamiks, kasutades kohalikku meediat ja valdade kodulehti, sotsiaalmeediat (peamiselt Facebook), spetsiaalseid uudiskirju, mida saadetakse erinevatele sihtgruppidele, erinevaid teemaliste, oma kodulehti • Võtavad eelistatult koolitustele neid inimesi, kes enne ei ole vabahariduslikus koolituskeskuses õppinud	Kuna toimub veel metoodika testimine, siis ei ole dokument avalikult saadaval kuid seda on võimalik programmijuhilt küsida: tiina.jaager@vabaharidus.ee 2011 Metoodika on saadaval www.vabaharidus.ee (kodulehte muudetakse 2012.a. alguses kasutajasõbralikumaks ning võib esineda tõrkeid) Tegevus on programmi raames lõpetatud. Kuid jätkub koostöö programmiga „Tööalane koolitus ning arendustegevused“ ning koolituskeskuste toetamine uute sihtrühmade leidmisel. Sellele aitab kaasa õppijate tagasisideküsitlus. 2012 Seose programmi pikendamise ja koolituse sihtrühma muutmise alustati tegevust uuesti. Redigeeritud on metoodikat, mis nõuab partneritega uut kooskõlastamist. Lõpetatakse 2013.a. 2013.a. on planeeritud koolituskeskuste juhtidele seminar ja parimate praktikate jagamine. 2013 Toimus 1 seminar, millel osales 29 koolitajat, koolitusjuhti ja koolituskeskuse juhti. Lõpetati metoodika. Lõpetati kahte arendustegevust hõlmava abimaterjali koostamine.

		• Pakkunud uusi koolitusteemasid (uued õppekavad, erinevatel tasemetel). Uusi õppijaid on toonud erialaseid põhioskusi pakkuvad kursused kuhu on integreeritud võtmekompetents algatusvõime ja ettevõtlikkus) • Korraldavad nõ väljasõidukursusi (arvutiõpe) maakohtades, ettevõtetes • Teevad koostööd kohalike omavalitsustega • Reklaamivad koolitusi erinevatel maakondlikel üritustel (tehakse nõ näidiskursusi) • Web-i põhise koolitusena Skype-põhised keele ja arvutikoolitused (kaasab nooremaid inimesi) • Osalevad erinevates koostöövõrgustikes • Tegelevad sihipäraselt erinevate sihtgruppide koolitusvajaduse väljaselgitamisega: küsitlused, koostöö eriala spetsialistidega ning ühendustega • On leidnud uusi koostööpartnereid: piirkonna vabaühendused, firmad • Korraldavad avatud näitusi ja lahtiste uste päevi • Otsepostitavad flaiereid ja voldikuid ning jagavad neid suurematel maakondlikel üritustel • Korraldavad ühepäevaseid õppepäevi tutvustamaks koolituskeskuse tegevust • On loonud uued, kasutajasõbralikud kodulehed Koolitusvajadus ja uute sihtrühmade väljaselgitamine on tunduvalt laiem ja vajalikum teema kui sellega ühe programmi raames tegeleda on võimalik. Selle teemaga peaks programmide raames tegelema kontseptuaalsel tasandil ja käsitleda ettevaatavalt, mis võimaldaks koostada nii programmide raames kui väljaspool neid koolitusplaane, mis vastaksid paremini õppija, tema tööandja ja ühiskonna vajadustele. Koolitusvajaduse lühiajalisem väljaselgitamine ja uute sihtrühmade leidmine on koolituskeskuste kohustus, millega nad on hästi toime tulnud. Uute sihtrühmadega tegelemine toimus paralleelselt koolituste komplekteerimisega. Rahalisi vahendeid selleks eraldi ei kasutatud. 2012 Metoodika redigeerimine. Ei ole lõpetatud. Rahalisi vahendeid ei ole kasutatud. 2013 Lõpetatud on metoodika: „Metoodilised juhised uute sihtrühmade hõlmamiseks vabaharidusliku koolitusega“ 5. märtsil 2013 toimus seminar „Kuidas jõuda uute õppijateni?“ Seminari teemad:	

		• metoodilised soovitusud uute sihtrühmade kaasamiseks õppesse; • parimad praktikad: partnerkoolide kogemused uute sihtrühmade kaasamiseks uute teemade (õppekavade) kaudu; • õpet korraldavate inimeste motiveerimine avatuma ja paindlikuma õpikeskkonna loomisele kasutades lugude jutustamise meetodit; • kogemus ja uus teadmine rahvusvahelistest koostööprojektidest; • rühmatööd Näited koolituskeskuste vastustest küsimusele uute sihtrühmade kaasamise kohta: • märksa vähem oli kõrgharidusega inimesi samas suurenes üldkeskhariduse ja/või pärast põhiharidust omandatud kutseharidusega õppijate arv • Hea on see, et gruppi sai juurde noori mehi, kelle vanused on alla 30 aasta ja on madala haridustasemega • Varasematel aastatel õppis meie kursustel madalama haridustasemega inimesi 22-25%, nüüd 50% Näited kuidas jõuti uute sihtgruppideni: • varasemast suurem koostöö kohaliku omavalitsusega, erinevate ühingutega, raamatukogudega, rahvamajadega, töötukassaga, karjäärinõustajatega, tööandjatega; • õppijate nõustamine ja motiveerimine; • võimalus õppijate elektrooniliselt registreeruda, info Facebookis; • infotulbad tänavatel; Rahalisi vahendeid kasutati ka võtmepädevuste abimaterjali koostamiseks. Abimaterjal on seotud uute sihtgruppide leidmise/kaasamise, uute õppekavade koostamise ja teavitusega.	
Alategevus 2.3 Õppekava arendus	Alustatud 1.02.2008 Planeeritud aeg: 1.10.2008-30.05.2013 Tegelik lõpetamise aeg 31.06.2013	2008 Valminud 2 uut õppekava: vabahariduslike koolituskeskuste juhtide koolituseks ja kunstiõpetajate täiendõppeks ning täiskasvanute koolitajate meistrkursuse õppekava on uuendatud ja muudetud väljundipõhiseks. Kõik õppekavad on registreeritud Haridus- ja Teadusministeeriumis (koolitusloa ning õpetajate täiendkoolituse register) 2009 2009.a. viidi läbi olemasolevate õppekavade analüüs. Toimus 3 ekspertide seminari. Oktoobris toimus 2 seminari koolituskeskuste juhtidele kus anti ülevaade olemasolevate (koolitusloa omavate) õppekavade kvaliteedist ning teemal kuidas peaks toimuma õppekavade väljundipõhiseks muutmine. Sally Studios valmis 2 uut õppekava, mõlemad väljundipõhised. EVHL Koolituskeskuse koolitajate koolituse ja juhtide koolituse õppekavad muudeti väljundipõhiseks.	2010 Väljundipõhised õppekavad olid 2010. aasta lõpuks 4 koolituskeskuses sh EVHL Koolituskeskuses. www.vabaharidus.ee Väljundipõhise õppekava koostamise juhend on saadaval alates 2011 märtsist www.vabaharidus.ee 2011 Partnerkoolides on väljundipõhiseks kirjutatud 126 õppekava. Kursuste refinantseerimise taotluses esitavad koolituskeskused EVHL-le ka õppekavad, mis koos muude dokumentidega arhiveeritakse.

		2010 Õppekavade väljundipõhisus on oluline nii õpetamise kui õppimise seisukohalt ning varasema õpi- ja töökogemuse rakendamisel. Väljundipõhise õppekava rakendamisel on oluline ka õpiväljundite hindamine. Nii õppekava kui hindamine peavad andma võimaluse omandatud kompetentside ja nende taseme määramiseks. 2010. aastal viidi koolituskeskuste juhtidele ja koolitusjuhtidele läbi kaks seminari väljundipõhiste õppekavade koostamise metodoloogias. Seminarid viis läbi Einike Pilli Tartu Ülikoolist. Valmis väljundipõhise õppekava koostamise juhend. 2011 Väljundipõhiste õppekavadega on seotud väljundipõhine hindamine, selleks toimus 2 seminari: 21. juunil Tallinnas ja 7. septembril Tartus. Koolitajaks oli Tartu Ülikooli õppejõud Einike Pilli. Detsembris alustasime abimaterjali koostamist, kuhu koondame tekstid milles on <i>nõ lahti kirjutatud</i> võtmepädevused elukestvas õppes. Eesmärk on, et vabahariduslikud koolituskeskused saaksid võtmepädevustes sisuliselt ühtemoodi aru ning pööraksid õppekavade koostamisel VP suuremat tähelepanu. Programmi partnerkoolides on arendustegevuse tulemusena 126 õppekava väljundipõhiseks kirjutatud. 2012 Peamiselt tegelesime võtmepädevuste abimaterjaliga. Seminar on planeeritud kevadeks 2013.a. 2013 26. aprillil 2013 toimus seminar „VÕTA VAHABARIDUSEST: kuidas väljundipõhised õppekavad toetavad varasema õpi- ja töökogemuse rakendamist?“ Seminarile eelnes koolituskeskuste õppekavade, teavitustmaterjalide ja väljaantavate tunnistuste analüüs õpiväljundite aspektist. Marin Gross Tallinna Ülikoolist analüüsis nimetatud materjale ja andis igale koolituskeskusele eraldi tagasiside. Seminaril esitatud kokkuvõte oli anonüümne ja üldistatud. Kokkuvõtte ekspertarvamusest: <i>enamik õppekavu lähtub väljundipõhisest lähenemisest ning sõnastatud väljundid annavad hea ülevaate õppekavade sisust. Tunnistustele õpiväljundeid kõikidel juhtudel ei ole kirja pandud, kuid seda võiks kasutada. Lisaks õpiväljunditele võiks olla tunnistustel märgitud ka hindamiseviisi kui õppijaid on hinnatud.</i> Tagasiside osalejatelt:	Tegevus on põhiliselt lõpetatud. Aruandeaasta lõpus alustatud abimaterjali „Võtmepädevused täiskasvanute koolituses“ (esialgne pealkiri) kirjastamine lükkub 2012.a. märtsisse. Põhjuseks on artiklite autorite leidmine ja läbirääkimised nendega. 2012 Abimaterjali artiklid on olemas kuid vajavad suuremat ühtlustamist kuna ekspertide arusaamad on erinevad. 2013 Toimus 1 seminar. Osales 40 koolitajat, koolitusjuhti ja koolituskeskuse juhti. Koostati abimaterjal „Võtmepädevused elus ja õppes“, mis toetab nii uute sihtgruppide kaasamist kui ka õppekavade koostamist, toimides samal ajal ka programmi teavitustmaterjalina. Tegevuse tulemused: a) programmi ülestevõtmestena korraldati kolm koolitust: väljundipõhiste õppekavade koostamine, väljundipõhine hindamine ja väljundipõhiste õppekavade olulisus varasema õpikogemuse arvestamisel; b) koostati juhendmaterjal väljundipõhiste õppekavade koostamiseks vabahariduslikes koolituskeskustes ning abimaterjal „Võtmepädevused elukestvas õppes“; c) partnerkoolides on õppekavad muudetud väljundipõhiseks. Tegevus lõpetati 1 kuu planeeritust hiljem. Põhjuseks abimaterjali väljaandmine.

		<i>Väga oluline on selgitada õppijatele VÕTA tähtsust ja selle kasutamise võimalusi. Oluline on, et õpe oleks vajalikul määral dokumenteeritud (õppekavad, tunnistused) ja et õppija teadvustaks õpitud. VÕTA on võimalus. VÕTA võtab aega.</i> Juunis 2013 valmis abimaterjal „Võtmepädevused elus ja õppes“. Programmi elluviimise kontseptuaalseks lähtekohaks oli võtmepädevuste arendamine koolitustegevuse kaudu. Abimaterjal võtab kokku võtmepädevuste vajalikkuse, toetab uute õppekavade koostamist ning selle kaudu uute sihtgruppideni jõudmist. Abimaterjal toetab kolme eesmärki: 1. Õppekavade arendus: aitab õppekavade koostajatel paremini lahti mõtestada võtmepädevusi ja neid loodavatesse õppekavadesse põimida. Samuti aitab see koostada iseseisvaid võtmepädevuste alaseid õppekavasid. Abimaterjal on otsene järg õppekava koostamise seminaridele. 2. Uute sihtgruppide ja koolitusvajaduse väljaselgitamine: uute õppekavade koostamine on alati seotud uute sihtgruppide kaasamisega. 3. Teavitustegevus: võtmepädevuste alased koolitused olid programmi tuum. Jaotades abimaterjali väljapoole programmi, teavitame oma programmiga seotud tegevusest. Abimaterjali jagame otsesele sihtgrupile (programmi partnerid) ja sidusgruppidele (programm "Täiskasvanute tööalane koolitus", programmis mitteosalenud võrgustiku liikmetele, teavituse eesmärgil täiskasvanud õppija nädalal). Abimaterjali veebiversioon on kättesaadav kõikidele koolitajatele aadressil www.vabaharidus.ee (pärast kodulehe uuendamist).	
Alategevus 2.4 Õpikeskkonna arendus	Alustatud 1.09.2008 Planeeritud aeg: 1.10.2008 -31.12.2011 Tegevus lõpetatud 31.12.2011	2008 Alustati programmisese konkursiga arvutiklasside sisustamiseks vabahariduslikes koolituskeskustes. Koolituskeskustele soetati õppevahendeid sh. tahvlid, dataprojektorid ja kaamerad videotreening läbiviimiseks, õpikud jm vahendid vastavalt koolituskeskuste spetsiifikale ja vajadustele. Alustati e-õpikeskkondade võrdlustega, et leida sobilikum vabahariduslikule koolitusele. 2009 Lõppes (algas 2008.a. lõpus) programmisine konkurss arvutiklasside sisustamiseks vabahariduslikes koolituskeskustes. Konkursile laekus 19 taotlust. Nõukogu valis välja 15 koolituskeskust. Juunis kuulutati välja riigihange. Leping Hankijaga sõlmiti 12. oktoobril. Arvutite tarnimine lõppes detsembriks. Jätakuvalt on koolituskeskused soetanud õppetöök vajalikke vahendeid. 2010	2009 Aruandeaasta peamine tegevus oli arvutite hange. Hange venis ajaliselt pikemaks kui esialgu oli planeeritud. Kuid detsembriks said kõik koolituskeskused arvutid kätte. Hanke venimise põhjuseks oli vajadus enne lepingu allkirjastamist muuta eelarvet. Kuna programmi oli vaja teha ka elluvijast sõltumatuid parandusi, viibis programmi kinnitamine. Programmis seatud eesmärk on sisustada vähemalt 5 arvutiklass, mis eeldab, et see on miinimum kuid ei sea piire maksimumile. Konkursile laekus programmi partneritelt 19 taotlust, milledest 15 osutusid väga heaks. Programmi nõukogu otsustas rahuldada kõik 15 head taotlust.

		Jätkunud on koolitusvahendite soetamine. Eriti olulised on kvaliteetsed keeleõpikud. Otsustati, et olemasolevaid õpikeskkondi ei ole kombineeritud õppeks (blended learning) otstarbekas kasutada. Aasta lõpul alustati lihthanke koostamist, et tellida kursuse sisu(pilootteema tervise juhtimine) koos webi lahendusega. Hanke tähtaeg 1. veebruar 2011. Webipõhist koolitust „katsetada“ juhtide kursusel 2011. aastal Kui moodul saab positiivse tagasiside, saavad KK seda kasutada. 2011 Viidi läbi hange webi-põhise koolituse läbiviimiseks. Hanke võitis OÜ Ärireklaam, millel on kogemus lihtsate webi-põhiste koolituste koostamiseks. Koostati 8 õppetükist koosnev koolitus. Materjal on loodud, kasutades e-materjalide valmistamise tarkvara Lectora. Selline valik on põhjendatud sellega, et materjali saab lingina panna ükskõik millisele interneti lehele ja seda on võimalik ka oma arvutisse laadida ja kasutada ka seal, kus internetti pole. Ehk siis paindlikkus ja sõltumatus e-õppe keskkondadest on siin olulised. Teemaks on „Tervisejuhtimine“ ja koolitust integreeriti iseseisva moodulina juhtide ja koolitajate koolituse juurde. Toimus kaks auditoorset õppekorda ning 8 webi -põhist õppekorda. Õppijate tagasiside oli positiivne ning selline koolitus õigustas end nii sisuliselt kui vormiliselt.	See aitab ellu viia ka Elukestva õppe strateegias 2005-2008 ja Täiskasvanuhariduse arengukavas olevaid eesmärgi (arvutiklasside sisustamine vabahariduslikes koolituskeskustes). Aruande perioodi lõpuks oli sisustatud 15 arvutiklassi. Tegevus on toimunud vastavalt planeeritule. 2011 Valmis „Tervisejuhtimise“ koolituse moodul. Tegemist on kombineeritud õppega. Link asub www.vabaharidus.ee 10 õppekorrast ja 8 õppetükist koosnevat moodulit testiti juhtide ja koolitajate kursusel kus see sai positiivse tagasiside. Tegevus on lõpetatud.
Alategevus 2.5 Vabahariduslike koolituskeskuste töö kvaliteedi hindamine	Alustatud: 1.01.2009 Planeeritud aeg: 1.01.2009 -31.03.2012 Tegevus lõpetatud 30.05.2012	2009 2009.a. kevadperioodil analüüsiti 2006.a. läbiviidud sisehindamise materjale. Oktoobris toimus ekspertide seminar kus analüüsiti sisehindamise metoodikat ja tehti metoodikasse vajalikud muudatused. Oktoobris toimus 2 seminari koolituskeskuste juhtidele. Seminaridel tutvustati metoodikat ja anti juhiseid sisehindamise läbiviimiseks. Sisehindamine koolituskeskustes toimus oktoober – detsember. Detsembril toimus välishindajate-nõustajate seminar. 2010 Aasta alguses lõpetasid koolituskeskused oma sisehindamise. Jaanuaris ja veebruaris toimus välishindamine/nõustamine. Veebruarist märtsini kirjutati sisehindamise kokkuvõtet/raportit. 2011 Aruande aastal tegevust ei toimunud kuid 2012.a. viiakse läbi teine koolituskeskuste sisehindamine.	2009 Olemas on täiendatud-parandatud sisehindamise küsimustikud, koolituskeskuste sisehindamise kokkuvõtted. Välishindajate-nõustajate seminari materjalid ja juhend. 2010 Sisehindamise raport on saadaval on EVHL kodulehel: http://www.vabaharidus.ee/public/files/EVHL_Sisehindamisraport_2010_veebi_18_10_10.pdf Tegevus on toimunud plaanipäraselt. Uus sisehindamine viiakse läbi 2012.a. kevadel, enne programmi lõppemist. 2012 Valmis koolituskeskuste enesehindamise

		2012 Viidi läbi koolituskeskuste enesehindamine (sisehindamine) ja välishindamine/nõustamine. Programmi jooksul on muutunud mõningal määral terminoloogia. Kasutame sisehindamise asemel terminit enesehindamine ja välishindamise asemel nõustamine.	koondmaterjal ning kokkuvõtte kolmest viimasest enesehindamisest. Materjal on saadaval www.vabaharidus.ee Tegevus lõpetati 2 kuud planeeritus hiljem kuna kolme enesehindamise kokkuvõtte kirjutamine võttis planeeritust rohkem aega.
Alategevus 2.6 Vabahariduslike koolituskeskuste kodulehekülgede loomine ja uuendamine	Alustatud: 1.08.2008 Planeeritud aeg: 1.07.2008 - 31.12. 2011 Tegevus lõpetatud 31.12.2011	2008 Uuendati EVHL koolituskeskuse kodulehekülge. Alustati koolituskeskuste kodulehekülgede analüüsiga, et välja selgitada, missuguseid kodulehekülgi tuleb kaasajastada ja kui palju tuleb luua uusi. Loodud on koolituskataloog EVHL kodulehele 2009 Valmis ülevaade koolituskeskuste kodulehekülgedest. 49-st koolituskeskusest on koduleht olemas 43 koolituskeskusel, mis kvaliteedilt on väga erinevad. 6 koolituskeskusest, kus koduleht puudub, 3 koolituskeskust on alustanud kodulehe loomist. 3 koolituskeskust ei ole veel teadvustanud, et koduleht ole vajalik ja tuleb selle loomisega alustada. Kuid läbirääkimised nendega sellel teemal käivad. Kodulehte uuendas 1 koolituskeskus (Tartu Rahvaülikool). Uued kodulehed loodi 8 koolituskeskuses. 2010 11 koolituskeskust arendasid kodulehte, sh olemasolevatele kodulehtedele lisavõimaluste (näiteks registreerimismooduli) lisamine ja vanade kodulehtede asemele uute, paremate võimaluste ja kasutajasõbraliku sisuhaldusega kodulehtedega. 2010. aasta lõpus puudus koduleht kahel koolituskeskusel – Võrumaa Arenduskeskuse Vabahariduskoolil ja Viru Koolituskeskusel. Tänu kodulehtede uuendusele on koolitused muutunud kättesaadavamaks. 2011 Tegevuse tulemusena on koolitused paremini nähtavad, mitmetel online registreerimise võimalus. See on seotud ka uute sihtgruppideeni jõudmisega kuna noored leiavad veebipõhiselt infot kiiremini ja paremini.	2009 Seni on tegevus toimunud vastavalt ajakavale, kuid koolituskeskuste tegevus kodulehekülgedele uuendamisel/loomisel edeneb aeglaselt ja nõuab pidevat järelvalvet. Kodulehte ei ole järgmistel koolituskeskustel: 1. Viljandi Rahvakoolituse Erakool 2. Viljandimaa Rahvakunstiühingu Koolituskeskus - planeerivad 3. Võrumaa Arenduskeskuse Vabahariduskool 4. Pühajärve Haridusseltsi Rahvakool - planeerivad 5. AHL Kohtla-Järve Õppekeskus - planeerivad 6. Koeru Koolituskeskus 2009. aastal tehti programmi raames järgmiste koolituskeskuse kodulehtede kulud: Uued kodulehed tegid: * MTÜ EELK Viru Praostkonna Ontika Koolituskeskus - www.ontikakoolitus.ee * Saaremaa Õppekeskus - www.sok.ee * Lasva Käsitööselts - http://kts.lasva.ee * MTÜ Kose Kunstikool – www.kosekunstikool.pri.ee (kodulehe sisuhaldamissüsteem valmis, sisu veel mitte) * Rahvakunsti klubi Erakool Veerik - www.rahvakunstiklubi.ee * Abja Rahvahariduse Erakool - www.abjakoolitus.ee * Õppekeskus Tõru - www.koolituskeskus.ee * KG Koolituskeskus Osilia - http://www.oesel.ee/osilia/ Kodulehed puudusid või oli sisu haldamissüsteem vana ning sisu uuendamine raskendatud. Uute kodulehtedega on veel sisu osas probleeme. Näiteks

			on kasutatud eelmise perioodi logo või on logo küll tasuta kursuste juures kuid puudub esilehel. Ka on mõnel programmi tutvustus napp. Selle probleemiga tegeleme. Uuendas kodulehte: * Tartu Rahvaülikool – www.rahvaylikool.ee Kodulehe loomisega on alustanud ja 2010. aasta jaanuar kuni veebruar on oodata valmimist järgmiste koolituskeskuste kodulehti: Põlva Rahvakool Alu Rahvaõpistu Lihula Rahvaülikool Tegevuse tähtaeg on detsember 2011 ja ei ole probleemi õigeaegse tegevuse lõpetamisega. 2010 Tegevus on peaaegu lõpule viidud. Koduleht puudub 2 koolituskeskusel. Kodulehtede nimekirja vt. Lisa A Tegevus on kulgenud plaanipäraselt. 2011 Tegevus on lõpetatud Kodulehtede nimekiri vt. lisa1 Lingid partnerkoolide kodulehtedele on www.vabaharidus.ee koolitusplaanis ning partnerite nimekirjas.
Tegevus 3. Koolitustealane teavitustegevus	Alustatud: 1.07.2008 Planeeritud aeg: 1.07.2008 -30.06.2013 Tegevus lõpetatud 30.04.2013	2008 Kõik koolituskeskused on teavitanud tasuta korraldatavatest kursustest. Loodud on koolituskataloog EVHL kodulehele. EVHL kodulehel on koolituskava 2009 EVHL kodulehe esilehel on viide ja link tasuta koolitustele. EVHL kodulehel on koolituste kataloog, mis sisaldab ka programmi raames läbiviidavaid koolitusi. Kulutusi koolitusala info avaldamiseks erinevates trükistes tegi 25 koolituskeskust. Ülejäänud piirdusid oma kodulehega või avaldasid kohalikes ajalehtedes ja kohalike omavalitsuste kodulehtedel tasuta infot. 2010 Kuna pakkumine tasuta koolituste turul on tihe, siis on ka koolituskeskuste teavitustegevus aktiveerunud. Koolitustealane teavitamine on tihedalt seotud kodulehtede arendusega. Vt. eelmist tegevust. Regulaarselt avaldatakse koolitusinfot kohalikes ajalehtedes. Mitmed	2009 Koolituskeskuste peamised teavituskanalid on kodulehed ja kohalikud ajalehed. Mõned koolituskeskused on üllitanud voldikud kursuste reklaamiga. Sageli avaldavad kohalikud ajalehed koolituste kohta tasuta infot. Samuti on tasuta info avaldamine valla kodulehel. Teated koolituste kohta on ilmunud koos programmi tutvustusega Virumaa Teatajas ja Eesti Päevalehes. EVHL avaldas info organisatsiooni juhtide koolituse kohta Virumaa Teatajas. Koolituskeskuste koolitusala teavitus võiks olla mõningal määral aktiivsem kuid tegeleme sellega. 2010 Koolitusala info levitamine on muutunud aktiivsemaks. Lisaks kohalikele ajalehtedele ja

		koolituskeskused on trükinud voldikuid 2011 Koolituslane teavitustegevus jätkus 2011. See on tihedalt seotud uute sihtrühmade leidmisega ning kodulehede arendusega. 2012 Jätkus koolituslane teavitustegevus. Teavitustegevuse läbiviimise vastutus oli peamiselt koolituskeskuste. Teavitus toimus valdade sotsiaalametnike ja –töötajate kaudu; töötukassa kanalite kaudu; sotsiaalmeedia kaudu jne. 2013 Seoses koolituste korraldamisega 2013.a. esimesel poolaastal jätkus ka koolituslane teavitustegevus. Rahalisi vahendeid selleks enam ei kulunud, sest kasutati tasuta kanaleid.	kodulehetele (vt. Lisa A) on koolitused ka Rajaleidja koolitusveebis http://www.innove.ee/rajaleidja 2011 Kursuseid on reklaamitud erinevates meediaväljaannetes, koolituskeskuste kodulehetele ning http://www.innove.ee/rajaleidja Tegevus jätkub. 2012 Seoses sihtgrupi muutumisega leiti uusi teavituskanaleid: töötukassa, sotsiaalajakad, kohalikud omavalitsused, kohalikud seltsid jm. 2013 Koolituslane teavitus jätkus partnerite koolitustegevuse lõpuni.
Tegevus 4. Programmialane teavitustegevus	Alustatud: 1.04.2008 Planeeritud aeg: 1.04.2008 - 30.06.2013 Tegevus lõpetatud 30.06.2013	2008 Läbi viidi 3 seminari koolituskeskustele, ilmus 1 kuulutus teatega, et programm käivitub ning teavitati partnerite otsingust, Tartu Rahvaülikooli teatmikis ilmus programmi tutvustus, koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga anti välja reklaamleht, ilmus 4 teadet ja intervjuud lehtedes (Postimehe Koolituse Extra , Päevalehe Tere Kool, Videvik; Den za djom) Lisaks osalemine Haridus- ja Teadusministeeriumi teavitustegevustes. 2009 Programmi tutvustus ilmus 5 korral ajalehtedes. Koostöös Tööalase koolituse programmiga trükiti reklaamleht. Täiendavalt trükiti programmi kleepsud ja pliitsid. 2010 Lääne-Virumaa põhikoolide ja gümnaasiumide lõpetajate kogumikus ilmus programmialane teavitus ning info õppimisvõimalustest vabahariduslike koolituskeskuste võrgustikus. Trükiti programm mapp ja voldik ning infoleht koolituskeskustele. Infoleht on mõeldud levitamiseks kursuslaste hulgas. Suvel ilmus venekeelne programmialane info ajalehes Den za Dnjom, mille tulemusena suurenes venekeelsete õppijate arv. Juunis toimus Radisson BLU Hotel Olümpia konverentsikeskuses konverents „Vabahariduse valu ja võlu“, kus tutvustati Eesti Vabaharidusliidu poolt programmi „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ raames läbiviidud uuringut. Uuringu ülesandeks oli saada ülevaade vabahariduslike koolituskeskuste	2009 Ajalehtedes programmialase info avaldamine on osutunud väga positiivseks. Oleme saanud sellekohast tagasisidet lugejatelt. 2010.a. on planeeritud konverents. Vt. ja p.2 Programmi teavitustegevused Venekeelne info http://www.dzd.ee/ 2010 Pärnu Postimehes ilmus teade konverentsist: http://www.parnupostimees.ee/?id=276967 Konverentsist huvitus ERR, mis kajastus 15. juuni Vikerraadio uudistes. 2011 Koolituslaada meediakajastused vt lisa 2 Programmijuhil intervjuu. KUKU raadio saates KoolOn. KUKU / KoolOn, 23.12.11 11:05 http://prodcast.kuku.ee/saated/koolon/

	juhtide ja õppijate ning kohalike omavalitsuse esindajate arusaamadest ja hoiakutest vabaharidusliku koolituse suhtes. Konverentsil oli ca 80 osavõtjat. Detsembris toimus seminari vormis programmi vahekokkuvõtte tutvustamine. 2011 Alates juunist 2011 on tööl kommunikatsioonijuht. Koostati teavitustegevuste plaan. <u>Kommunikatsioonispetsialisti poolt tehtavate tegevuste eesmärk:</u> • Leida programmi raames oluline info ja aidata seda levitada erinevatele sihtgruppidele. • Aidata kaasa programmi eesmärkide ja tulemuste teadvustamisele ühiskonnas. • Kaasata partnereid ja tähtsustada kommunikatsiooniga seotud tegevusi. • Algatada uusi tegevusi, mis aitaksid EVHL-il tulevikus rohkem „pildil olla“ Konkreetsed tegevused: • Partnerite kommunikatsioonialased koolitused • Kommunikatsioonisüsteemi loomine • Organisatsiooni põhisõnumite loomine programmi kontekstis • Sihtajakirjanikud ja pressilist (millised ajakirjanikud on EVHL-i huviorbiidis, kuidas saata laiali kohalikku ja üle-riigilise tähtsusega uudist) • Pressiteadete saatmisel rutiini loomine (pressiteated tegevuste kohta kohalikule tasandile ja üle-riigilisele tasandile) • Pidev meediatööd (väljaannetele uudiste pakkumine) 2011.a viime lävi meediamonitooringut, mis aitab jälgida erinevates meediaväljaannetes kajastatud programmalaseid uudiseid (ka teiste programmide, et leida õige koht ja aeg EVHL uudiste jaoks) 12. augustil toimus koolituslaad Pärnus. Koolituslaadal viidi läbi 30 45 minutist näidiskursust, et õppijates huvi äratada. Päeva jooksul oli külastusi 200. 2012 2012.a. jätkus kommunikatsioonialane tegevus. Peamisteks teavitusalasteks tegevusteks olid: * augustis ilmunud programmi kogumik „Neli meetrit ajalugu“, mis annab emotsionaalse ja ausa ülevaate programmi elluviimisest, selle rõõmudest ja probleemidest; * pressiteade 24.08.2012; * Konverents „Neli meetrit ajalugu“ 21.augustil. Peamiseks teemaks võtmekompetentsid ning programmi erinevate sihtgruppide kogemused programmis osalemisel. Esialgelt oli konverents mõeldud lõpukonverentsina kuid ostus vahekokkuvõtete tegemiseks. 2013 4. juunil 2013 toimus seminar „Vaata kõrgelt ja mõtle suurelt“.	Terviselehes (6.09.2011 nr 28(846)) artikkel Tervisejuhtimise kursusest. Pressiteade 13.12.2011 2012 Programmi kogumik „Neli meetrit ajalugu“, 150 eksemplari paberkanjal ilmus augustis 2012. 21. augustil toimunud konverentsil „Neli meetrit ajalugu“ osales 85 inimest. Kõik osalejad said CD (85) projektis läbiviidud uuringu ja küsitluste tulemustega. 2013 Toimus 1 seminar „Vaata kaugelt ja mõtle suurelt“. Osavõtjaid 34. Abimaterjal „Võtmepädevused elus ja õppes“. 100 eks.

		Seminari teemad: • kokkuvõtte programmist: edulugudest, probleemidest, parimast praktikast, mida kasutada tulevikus Valmis abimaterjal „Võtmepädevused elukestvas õppes“. Programmi elluviimise kontseptuaalseks lähtekohaks oli võtmepädevuste arendamine koolitustegevuse kaudu. Abimaterjal võtab kokku võtmepädevuste vajalikkuse ja toimib niiviisi teavitusmaterjalina.	
Tegevus 5. Programmi elluviimine	Alustatud: 1.01.2008 Planeeritud aeg: 1.01.2008 - 30.06.2013 Tegevus lõpetatud 30.06.2013	2008 Programm on käivitatud, samuti planeeritud sisutegevused, esitatud on 1 VMT (periood 01.01-31.08.2008). Loodud on programmi nõukogu ja töögrupp. Arendustegevusteks erinevad ekspertgrupid 2009 Programmi tegevused toimuvad planeeritult va. uuringu tähtaja pikendamine. 2 korda aastas koostatakse 49 koolituskeskuse ühine koolitusplaan. Koolituse prioriteedid ja plaanid arutatakse läbi programmi nõukoguga. Toimub pidev koolituskeskuste nõustamine. 2009.a. külastati seire käigus 16 koolituskeskust, neist 4 kahel korral. Pidevalt toimub programmi töörühma omavaheline suhtlemine ja tegevuste kooskõlastamine on-line-s. Lisaks toimus 4 töörühma koosolekut. Toimus 6 programmi nõukogu koosolekut: Jaanuar, 2009.a. koolituse prioriteedid. Märts, arvutiklasside konkursile laekunud taotluste läbivaatamine ja otsuste tegemine Mai 2009.a. II poolaasta koolitusplaani arutelu Juuni (on-line), partnerite konkursile laekunud toetuste läbivaatamine ja otsuste tegemine September, 2010.a. I poolaasta koolituse prioriteedid ja muud koolituse seotud probleemid November, 2010.a. I poolaasta koolitusplaani arutelu. Arendustegevused on käivitunud ja viiakse läbi vastavalt ajakavale. Toimub pidev tegevuste analüüs. Rakendusüksusele esitati 2009.a. 6 väljamaksetaotlust. 2010 Programmi elluviimine on kulgenud kahel eelneval aastal väljakujunenud viisil ja vastavalt ajakavale. Töötab endine meeskond. 2010. aastal toimus 4 nõukogu koosolekut. Teemadeks koolituste prioriteedid ning koolitusplaanide läbivaatamine.	2009 Programmi elluviimise tulemuseks on toimiv programm ja koolituskeskuste võrgustik. Programmis partneritena osalevate koolituskeskuste juhtidele viidi läbi 3 koolitust. Läbiviidud koolituste teemad olid: 1. koostöö 2. kaasaegne raamatupidamine ja erinõuded programmis 3. lepingute koostamine Koolitused jätkuvad 2010.a. Programmi nõukogu arutelud annavad võimaluse kahepoolse info liikumiseks HTM sisuosakonna ja programmi elluviija vahel. Partnerite kuludokumentide kontroll ja juhendamine ning väljamaksetaotluste koostamine on osutunud töömahukamaks kui programmi esimesel aastal arvestati. Oktoobrist võeti tööle spetsialist, kes osaliselt teeb koostööd finantsassistendiga ja osaliselt tegeleb koolituskeskuste kodulehtedega. 2010 Esimesel poolaastal viidi sisse programmi muudatused. Uus programmi versioon kinnitati haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr. 749, 15. juuli 2010. Paikvaatlustel käidi 15 koolituskeskuses: Märts ▪ Avatud Hariduse Liidu Tartu Keskus ▪ Tartu Maanaiste Rahvakool

		Mais toimus arutelu kolmepoolne arutelu rakendusasutuse (Haridus- ja Teadusministeerium), rakendusüksuse (SA Innove) ja programmi elluviija (EVHL) vahel. Arutelu teema oli kuidas saavutada selline VMTde ja elluviija ning rakendusüksuse koostöö selline kvaliteet, et väljamaksete tegemine kiireneks. Aasta esimesel poolel esitati rakendusüksusele taotlus muuta programmi. Tegevustena lisati õppijate tagasiside analüüs, võimalus teha programmi raames hangitud arvutitega tasuta arvutikoolitusi ning kohandati vastavalt tegevustele indikaatoreid ja eelarvet. Programmi elluviija ja partnerite vahel toimub pidev infovahetus. Vaatamata sellele ilmnis kevadel probleem ühe partneriga: Alu Rahvaõpistuga. Partner oli kasutanud vahendeid reeglitele mittevastavalt. Programmi elluviija tuvastas reeglite rikkumise ning sellest teavitati rakendusüksust. Sellest tulenevalt tuli EVHLil tagasi maksta 97 903. 23 krooni, mis nõuti sisse partnerilt. 2010.a. käidi paikvaatlusel 15-s koolituskeskuses, mille käigus märgati küll väiksemaid probleeme dokumentide paigutamisel jne. Kuid paikvaatluse tulemusena võib öelda, et koolituskeskuste dokumendid on korras, planeeritud tegevused toimuvad ning õppijad on rahul. Arendustegevuste elluviimine on toimunud plaanipäraselt, tegevustesse on parema kvaliteedi saavutamiseks kaasatud eksperte. Õppekavade arendus, uute sihtgruppide leidmisel on tehtud koostööd Täiskasvanute tööalase programmi meeskonnaga. Toimub pidev infovahetus rakendusasutuse sisuosakonnaga. Rakendusüksusele on tehtud ettepanek välja töötada ühtlustatud kontakttunni hinnad koolitustele. 2011 Programmi elluviimine toimus tõrgeteta. Juunist 2011 võeti tööle osalise tööajaga kommunikatsioonijuht, kelle ülesandeks on programmialane teavitustegevus. Programmis viidi läbi muudatus, mis kinnitati rakendusasutuse poolt 11.10.2011 haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr 764. Muudatused: • Tegevuses <i>Täiskasvanud elanikkonna koolitamine</i> hakati alates 1.09.2011 rakendama standardiseeritud ühikuhindu. • Muudeti programmi eelarvet • Muudeti tegevuste ajakava: pikendati tegevuse <i>Vabahariduslikes koolituskeskustes läbiviidava koolituse uuring ja elanikkonna koolituste analüüsid</i> läbiviimise aega 2012.a. II kvartali lõpuni; tegevuse <i>Õppekavade arendus</i> läbiviimise aega 2011.a. lõpuni; tegevuse <i>Vabahariduslike koolituskeskuste töö kvaliteedi hindamine</i> 2012.a. märtsi lõpuni.	▪ Tartu Keskkonnahariduse Keskus ▪ Sangastes (ERFN kursus) Aprill ▪ Pärnu Kunstikool ▪ Pärnu Rahvaulikool ▪ Sütevaka Koolituskeskus ▪ Erakool Veerik Juuni ▪ Erakunstikool ANNE ▪ KG Koolituskeskus OSILIA ▪ Kuressaare Rahvakool ▪ Saaremaa Õppekeskus November ▪ Lihula Rahvaulikool ▪ Haapsalu Rahvaulikool ▪ SA Tuuru 2010. aastal toimusid tegevused vastavalt ajakavale. 2011 Programmi muudatus haridus- ja teadusministri käskkirja nr 764, 11. oktoober 2011 Paikvaatlused toimusid: ▪ 19. aprillil Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu Koolituskeskus ja Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus ▪ 25. aprillil AHA keskus ▪ 26. aprillil Tallinna Rahvaulikool ja Eesti Käsitööliit ▪ 3. mail Kolmanda Nooruse Rahvaulikool ▪ 10. mai Erakool Veerik ▪ 11. mail Sally Studio Kunstistudio ▪ 17. mail Koeru Koolituskeskus ja Juhan Kunderi Seltsi Rahvakool ▪ 24. mail Põltsamaa Kunstikool ja Paide Täiskasvanute Keskkooli Rahvaulikool ▪ 2. septembril Alu Rahvaõpistu ▪ 26. oktoober Tartu Keskkonnahariduse Keskus ▪ 27. oktoobril Tartu Rahvaulikool 2012 Programmi pikendati 2 korda:

		Suuremaid muudatusi tegevustes oli standardiseeritud ühikuhindade kasutuselevõtmine, mis võimaldab koolituste eelarvet nii koolituskeskustel kui elluviijal paremini planeerida, vähendab VMT-de koostamise ja menetlemise aega, ning on läbipaistvam rahaliste vahendite kasutamise seisukohalt. Esimestel kuudel (september-detsember) ei ole koolituskeskuste aruandlus ja EVHL VMT-de koostamine kiirenenud, sest kõikidel tuleb harjuda uue aruandluskorraga. 2011.a. viis rakendusasutus läbi programmi auditi. Auditi tulemusena tegi rakendusüksus osalise tagasinõude otsuse. Mitteabikõlblikuks osutus osa EVHL personalikuludest – 1503,20 eurot ja Alu Rahvaõpistu koolituskuludest – 119,94 eurot. Arendustegevuste elluviimine on toimunud plaanipäraselt. Partneritele viidi 12. septembril läbi seminar standardiseeritud ühikuhindadest ja 17. oktoobril edukast kommunikatsioonitegevusest. Läbi viidi 15 paikvaatlust partnerite juures. Programmi jooksul on partnerite asjaajamise süsteemid ja dokumentatsioon muutunud tunduvalt paremaks. 2012 Programmi muudeti 2 korda. 1) Haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr. 283 25. mai 2012 pikendati abikõlblikkuse perioodi 30.08.2012 ja muudeti eelarvet. 2) Haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr. 419 30. august 2012 pikendati programmi abikõlblikkuse perioodi 30.06.2013 ja suurendati/muudeti eelarvet. Programmi eelarve suurenes 310 000 euro võrra. 2012. aastal esitati kokku 13 väljamakse taotlust (VMT) perioodide november 2011 – november 2012 kohta. VMT-de abikõlblik kogusumma oli 574 401,38 eurot. Esitatud VMT-de menetlemise keskmine aeg oli 25 päeva. Programmi algusest kuni standardiseeritud ühikuhindade kehtestamiseni oli VMT-de menetlemise keskmine aeg 66 päeva. Perioodil jaanuar 2010 (mil programmi alguseaja tingitud raskused ja takistused olid lahenemas) kuni ühikuhindade kehtestamiseni (august 2011) oli keskmine menetlusaeg 50 päeva. Seega on 2011. aastal rakendama hakatud standardiseeritud ühikuhinnad end õigustanud.	1) Haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr. 283 25. mai 2012 pikendati abikõlblikkuse perioodi 30.08.2012 ja muudeti eelarvet. 2) Haridus- ja teadusministri käskkirjaga nr. 419 30. august 2012 pikendati programmi abikõlblikkuse perioodi 30.06.2013 ja suurendati/muudeti eelarvet. Programmi teistkordsel pikendamisel suurenes eelarve 310 000 euro võrra. Paikvaatlus viidi läbi 7 korral: Märtsis: Põlva Rahvakool, Räpina Rahvakool, Lüllemäe Rahvaõpistu, Mai: Kodukandi Koolituskeskus, Kose Kunstikeskus Juuni: Õppekeskus Tõru, Avatud Hariduse Liidu Tartu Keskus 2013 Programmi viimaste tegevuste elluviimine ning programmi lõpetamine.

		Läbi viidi 7 paikvaatlust. 2013 Perioodil muudeti 1 kord eelarvet. Eelarve viidi kooskõlla tegelike vajadustega ja olid seotud programmi lõppemisega. Esitati 7 väljamakse taotlust. 2013. aasta on programmi lõpetamise periood ning seotud aruannetega.	

2. Programmi teavitustegevused

2008. aastal viidi läbi peamiselt programmi tutvustavad teavitustegevused:

- 3 seminari 26. mail, 3. septembril ja 17. detsembril
- Tartu Rahvaülikooli teatmikis ilmus 1 lk. programmi tutvustust
- Koostöös programmiga „Täiskasvanute tööalane koolitus“ koostati reklaamleht
- Teavitus ajalehe „Postimees“ koolituse lisas 4. märtsil
- Teavitus ajalehe „Päevaleht“ lisas „Tere Kool“ august 2008
- Teavitus ajalehe „Postimees“ lisas „Koolituse Extra“ 19. august 2008
- Teavitus ajalehes „Videvik“ 28. august 2008
- Venekeelne teavitus ajalehes „Den za dnjom“ august 2008

Kokku teavitustegevusi 10.

2009. aastal viidi läbi 7 teavitustegevust. Peamiseks programmi teavitustegevusteks olid ajalehtedes ilmunud tekstid, milles kirjeldati programmi eesmärgi ja tegevusi. „Päevaleht“ lisades ja „Virumaa Teatajas“ ilmunud programmi tutvustused avasid programmi sisu ja eesmärgi, samuti sihtgruppi.

Kahel korral osalesid koolituskeskuste juhid ja õpetajad programmi „Täiskasvanuhariduse populariseerimine“ raames toimunud raadiosaates „Huvitaja“ tutvustades tasuta õppimise võimalusi.

2010. aastal ilmus Lääne-Virumaa põhikoolide ja gümnaasiumide lõpetajate kogumikus programmalane info õppimisvõimalustest vabahariduslike koolituskeskuste võrgustikus. Trükiti programmi mapp ja voldik ning infoleht õppijale (2000 eks). Venekeelne programmalane info ilmus ajalehes Den za Dnjom, mille tulemusena suurenes venekeelsete õppijate arv.

Programmi raames läbiviidud uuringu tutvustamiseks korraldati konverents „Vabahariduse valu ja võlu“ kus osales 80 inimest ning programmi vahekokkuvõtte tutvustamiseks seminar kus oli osavõtjaid 34.

2011. aastal korraldati Pärnus koolituslaad. Laadal korraldati koolitusi 16 erineval teemal. Külastusi oli kokku 230.

Koolituslaata kajastasid Vikerraadio, Maaleht

<http://blog.maaleht.ee/parnumaa/?p=31057>

<http://blog.maaleht.ee/parnumaa/?p=31262>

<http://www.maaleht.ee/news/uudised/kultuur/parnus-saab-oppida-viltimist-ja-voru-keelt.d?id=55533426>

Pärnu Postimees (<http://www.24tundi.ee/526874/parnus-toimub-koolituslaad/>), Haridusportaal, Õpetajate Leht, Delfi uudised

(<http://eestielu.delfi.ee/eesti/parnumaa/parnu/haridus/parnus-toimub-ainulaadne-koolituslaad.d?id=55413986>), E24.ee

(<http://uudisvoog.postimees.ee/?DATE=20110809&ID=263090>), Küla uudised (<http://www.kylauudis.ee/2011/08/09/>),

Pärnu linn (<http://www.parnu.ee/index.php?id=630>), Terviseleht, Linnaleht ja erinevate organisatsioonide FB leheküljed.

Programmi juht Tiina Jääger osales KUKU raadio saates KoolOn. KUKU / KoolOn, 23.12.11 11:05

<http://podcast.kuku.ee/saated/koolon/>

Terviselehes (6.09.2011 nr 28(846)) ilmus artikkel Tervisejuhtimise kursusest ning programmi edusammudest pressiteade 13.12.2011.

2012. aastal ilmus Maalehe lisaleht „Mida sa täna õppisid?“ ja programmi kogumik „Neli meetrit ajalugu“, milles võeti kokku läbiviidud tegevused (150 eksemplari, paberkandjal). 21. augustil korraldati samanimeline (Neli meetrit ajalugu) konverents kus osales 85 koolitajat ja koolituskeskuste juhti. Konverentsi peegeldas pressiteade 24.08.2012.

2013. aastal 4. juunil toimus seminar „Vaata kaugelt ja mõtle suurelt“ kus osalejaid oli 34 ja kus räägiti programmi tegevustes 2008-2013 ning võeti kokku tulemused. Ilmus abimaterjal „Võtmepädevused elus ja õppes“ (100 eks).

Programmi perioodil 2008 – 2013 viidi ellu 33 teavitustegevust. Olulisemad nendest olid:

2008 - intervjuu teemal „Koolituskeskused pakuvad täiskasvanuile tasuta õpetust“. Ajaleht „Postimees“ lisas „Koolituse Extra“, 19. august 2008, eesti keeles.

http://www.tarbija24.ee/020908/esileht/olulised_teemad/tarbija24/too/340866.php

2009 - kahe programmi reklaamleht. Reklaamleht sisaldas programmide tutvustust ning teavet vabahariduslike koolituskeskuste kohta, kus toimus programmi raames läbiviidav tasuta koolitus. Lisaks koolituskeskuse nimele sisaldas teave kontaktandmed: aadress, telefon, kodulehe aadress. Leht oli eesti keeles. Tiraaž 500 eksemplari ja mõeldud avalikes kohtades tasuta levitamiseks. Näiteks levitati seda täiskasvanud õppija nädalal õpibussis.

2010 - Konverents „Vabahariduse valu ja võlu“, ettekannete teemad kajastasid vabaharidusliku koolituse uuringu tulemusi. Konverentsil osales 80 inimest: koolitajad, programmi partnerid, avaliku sektori esindajad jt.. Konverentsi läbiviimise keel oli eesti keele. Sündmust kajastas Vikerraadio. Konverentsi info: <http://www.vabaharidus.ee>

2011 - KUKU raadio saade KoolOn 23.12.11 <http://podcast.kuku.ee/saated/koolon/>; eestikeelne saade; sihtrühm eesti elanikkond; kuulatav üle riigi.
Pärnu koolituslaad: 16 erineval teemal koolitust; laada külastusi 230; eesti keel; sihtrühmaks Pärnu linna ja selle ümbruse elanikud ning külastajad. Oluline teavituse seisukohalt - koolituslaad leidis laialdast kajastamist meedias.

2012 - Maalehe lisaleht „Mida sa täna õppisid?“ paberandjal, eesti keeles, tiraaž 43 000.

2013 - abimaterjal „Võtmepädevused elus ja õppes“, paberandjal, eesti keeles, 100 eks

3. Programmi juhtimine

Programmi personal:

Programmijuht – korraldab ja koordineerib programmi tegevuste elluviimist; koordineerib programmi meeskonna ja töörühmade tööd; korraldab programmialase info kogumist ja levitamist; koostab aruandeid; teeb koostööd rakendusasutuse ja rakendusüksusega; vastutab programmi elluviimise eest. Alates 1.09.2012 koormusega 0,4.

Projektijuht 0,5 – koordineerib ja korraldab programmi arengustegevusi; moodustab töögrupe ja juhib nende tööd. Leping lõppes 30.11.2011

Projektijuht – koordineerib programmi alategevust „Koolitustegevused“; koostab koolitusplaani koolituskeskuste ettepanekute põhjal; kooskõlastab koolitusplaani ja eelarved koolituskeskustega; nõustab koolituskeskusi, vastutab koolitustegevuste seire eest, korraldab koolituslase info kogumist ja levitamist. Alates 1.09.2012 koormusega 0,8

Finantsassistent – koondab ja korraldab programmi finantsdokumentatsiooni; kontrollib koostööpartnerite finantsdokumente ja vajadusel nõustab; koostab väljamaksetaotlusi; koostab vastuseid väljamaksetaotluste kohta esitatud küsimustele; koostab projekti aruannete finantsosa. Alates 1.09.2012 koormusega 0,3

Programmi spetsialist 0,8 – kontrollib koolituskeskustelt laekunud kuludokumente, vastutab Alategevuse 6, Vabahariduslike koolituskeskuste kodulehekülgede loomine ja uuendamine, koordineerimise eest. Vajadusel osaleb muudes programmitegevustes. Alates 1.09.2012 koormusega 0,7

Kommunikatsioonijuht – planeerib ja koordineerib teavitusalast tegevust, saadab pressiteateid. Tööleping 1.07.2011-30.09.2012

Programmi rakendamiseks on koostatud ja kohandatud järgmised organisatsioonisisemed dokumendid:

- Asjaajamise kord
- Hangete läbiviimise kord
- Isikliiku sõiduauto ametisõitudeks kasutamise kord
- Programmi „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ üldkulude arvestamise kord
- Töösisekorra eeskirjad
- Raamatupidamise siseeeskirjad

Programmi elluviimisel osalesid:

- programmi töögrupp. Töögrupi liikmed on programmi põhimeeskond (programmijuht, 2 projektijuhti) ning vajadusel arendustegevustega seotud lepingulised töötajad.
- programmi nõukogu. Nõukogu liikmeteks on programmi, koolituskeskuste ning Haridus- ja Teadusministeeriumi kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonna esindajad. Nõukogu vaatab läbi koolitustaotluste koondi ja teeb ettepaneku selle esitamiseks kinnitamiseks. Koolitusplaani kokkupanemisel võtab nõukogu arvesse varem kokku lepitud prioriteetseid valdkondi, sihtgrupe, regiooni vajadust ja olemasolevat eelarvet. Nõukogu poolt heakskiidetud koolitusplaani esitatakse kooskõlastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumi kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonnale. Koos koolitusplaaniga esitab nõukogu nimetatud osakonnale kõikide koolituskeskuste taotluste koondi.
- erinevate sisutegevustega seotud ekspertgrupid.

Pidev koostöö toimus Haridus- ja Teadusministeeriumi kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonnaga.

Eesti Vabaharidusliit kui programmi elluvija korraldas aruande perioodil paikvaatlusi kõikides partnerkoolides ja Saaremaa Kunstistuudio. Kõik tuvastatud puudused likvideeriti elluvija soovitusel kohaselt ja kohe.

SA Innove viis programmi jooksul paikvaatlusi läbi:

2009.a. 5 partnerkoolis: August Pulsti Õpistu, Kuressaare Rahvakool; KG Sihtasutus Osilia; Saaremaa Õppekeskuse Erakool; Erakunstikool ANNE.

2010.a. 4 partnerkoolis: Saaremaa Kunstiseltsi koolituskeskuses ANNE, Rapla Kunstiseltsi õpikoja, Alu Rahvaõpistus, Lasva Käsitööseltsi Maarahvaõpistus.

2011-2013 rakendusüksusi paikvaatlusi ei korraldanud.

Haridus- ja Teadusministeerium viis läbi programmi auditi- Auditi lõpparuandes ESF-10/2011 fikseeriti mõnede dokumentide puudumine: programmijuhi tööajatabelid ning Alu Rahvaõpistu (partner) üldkulude arvestamise meetodika. SA Innove otsusega nõuti EVHL-lt kui programmi elluvijalt tagasi väljamakstud mitteabikõlblikud kulud 1379,67 ja arvestati programmi mitteabikõlblikeks kuludeks 243,47 omafinantseeringut.

EVHL on 1379,67 eurot tagastanud.

Kõiki auditi tähelepanekuid on arvesse võetud ning edaspidi jälgitakse tähelepanelikult reeglite täitmist.

2012.a. auditit ei toimunud.

Seoses programmi lõpetamisega viidi läbi kulude inventuur ning fikseeriti 3 eksimust, millest teavitati SA Innovet. Eksimuste tulemusena tuleb rakendusüksusele tagastada 2281,64 eurot.

Programmi eelarve täideti 99,8% ulatuses.

4. Rahvusvaheline koostöö.

Rahvusvahelised koostööpartnerid	Tegevused	Summa (indikatiivne)
1.		
2.		
...		

IV. HORISONTAALSETE TEEMADEGA ARVESTAMINE

1. Horisontaalsete teemadega arvestamine		
Indikaator	Mõju olemasolu (positiivne/neutraalne mõju)	Kirjeldada positiivset mõju
Programmi mõju keskkonnahoiule	Neutraalne	
Programmi mõju võrdsetele võimalustele	Positiivne	Õppimisvõimalus loodi madala haridustasemega ja madala sissetulekuga inimestele ning vähemusrahvuste esindajatele
Programmi mõju infoühiskonnale	Positiivne	Sisustati 15 arvutiklassi. Korraldatud koolitustest olid 18% IT alased koolitused. 47 koolituskeskuses uuendati või loodi uued kodulehed, mis võimaldavad paremat ja kaasaegsemat juurdepääsu koolitusalasale teabele.
Programmi mõju regionaalsele arengule	Positiivne	Kodulähedase koolituse kaudu pakutakse kõikidele inimestele isiklikku arenguvõimalust olenemata eelnevast õppimiskogemustest, haridustasemest, majanduslikust vm. võimalustest
Programmi mõju kodanikuühiskonna arengule	Positiivne	13% korraldatud koolitustest oli suunatud õppijate sotsiaalse ja kodanikukompetentsi arengule ning 14% algatusvõime ja ettevõtlikkuse arengule. Koolituste tulemusena tekkis koostöövõrgustikke. Näiteks Kose O.T.T. , mis on mittejuriidiline kodanike ühendus, mis organiseerib kaubavahetust tootjate ja tarbijate vahel ilma vahendustegevuse ja -tasuta.

V. HINNANG PROGRAMMI ELLUVIIMISELE

1. Programmi elluviija hinnang programmi tulemuslikkusele ja programmi elluviimisele

Programmi „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ üldeesmärk ja alaeesmärgid olid:

Üldeesmärk: Täiskasvanud elanikkonna elukestvas õppes osalemise võimalused on avardunud, vabahariduslikes koolituskeskustes pakutava kvaliteetse koolituse kaudu on tõusnud inimeste konkurentsivõime kõigis Eesti regioonides.

Alaeesmärgid:

1. Täiskasvanud elanikkonnale on loodud tasuta õppimisvõimalused võtmekompetentside arendamiseks ja tööalaseks koolituseks vabahariduslikes koolituskeskustes kõikides maakondades, koolitustel osaleb vähemalt 40 000 inimest.
2. Pakutav täiskasvanute koolitus on kvaliteetne ja õppijate vajadusi arvestav.
3. Vabahariduslike koolituskeskuste võrgustik on muutunud jätkusuutlikumaks ja tugevamaks.

Esimese alaeesmärgi indikaator täideti 85%. Programmi jooksul läbis edukalt koolituse 33892 inimest (indikaator 40 000).

Indikaatori mittetäitumise põhjusteks peame:

- Liiga optimistlikku õppijate arvu prognoosi programmi alguses
- indikaatori muutumist 2010. aastal
- koolitushindade kallinemist
- kursuste pikenedamist
- suurt tasuta koolituste pakumist erinevate programmide ja projektide raames
- sihtgrupi muutumist viimasel programmi aastal.

Õppijate arv 40 000 tugines eelmise perioodi projekti „Õppimine parandab elukvaliteeti“ kogemusele. Arvesse jäeti võtmata, et aastatel 2005-2008 oli EVHL projekt ainus mille raames koolituskeskuste võrgustik pakkus laias valikus koolitusi. Aastatel 2008-2013 oli pakujate arv suurem. Kindlasti mõjutas õppijate arvu ka koolituse kallinemine võrreldes programmi-eelse ajaga. Kahel viimasel semestril mõjutas õppijate arvu ka sihtgrupi muutumine – madala haridustasemega inimeste õppesse toomine nõuab teistsugust metoodikat. Seetõttu loobusid aktiivsest programmis osalemisest 6 partnerit. Kuid 43 partnerit tulid sihtgrupi muutusega edukalt toime, mida näitab madala haridustasemega osalejate arvu kasv ning kõrgharidusega osalejate arvu langus.

Programmi planeerimisel 2007. aastal planeeriti 40 000 inimese koolitamiseks 42 420 000 krooni (2 711 132,13 eurot) ehk 1 õppija kohta 68 eurot. Programmi rakendamise käigus kallines koolitus mitmete tegurite koostööl: koolitusplaanide proportsioonid, koolituste kallinemine, indikaatori muutmine, eurole üleminek.

Alates 2010/2011 õppeaastast ei aktsepteeritud vooruloenguid programmist rahastatavate koolitustena, mille tõttu vähenes osalejate arv aastas 800-1000 inimese võrra.

Indikaatori sõnastuse muutus vähendas õppijate arvu 2525 inimese võrra. Esialgne indikaatori sõnastus: programmist on rahastatud vähemalt 40 000 inimese koolitamine perioodil 2008 III kvartal - 2012 I kvartal. Hilisem indikaatori sõnastus: programmist rahastatud koolituse on perioodil 2008 III kvartal - 2013 II kvartal edukalt läbinud vähemalt 40 000 inimest

Pikkade kursuste korraldamine vähendas õppijate arvu, kuid samas tõstis kvaliteeti (keeleeksamite ja kutseksamite sooritamise peale kursuste läbimist). Pikkadel kursustel panustati rahalisi vahendeid õppijasse 2-3 aastal (läbi 1 või 2 õppeaasta kestvad kursused) kuid indikaatori sisukohalt arvesti õppijat ainult lõpetamise aastal.

Tegevused, et tagada indikaatori saavutamine:

- standardiseeritud ühikuhindade kasutusele võtmine 2011.a. II poolaastal, mille tulemusena alaneks koolituse kulu ühele inimesele. 2011.aastal oli kulu ühele õppijale 111 eurot, 2012. aastal 93 eurot;
- Koolitusplaanide koostamisel eelistati suurema osalejate arvuga kursusi;
- Alates 2011.a. II poolaastast eelistati koolitusplaanide koostamisel lühikursusi. See peegeldus ka kutseksami sooritanute protsendis, mis langes: 2011.a. 8,3%, 2012.a. 5,8%.

Koolituskeskustes on toimunud kvalitatiivne hüpe. Seda nii sisulise kui administratiivse töö osas.

Programmi jooksul õppis koolitajate koolitusel 689 koolitajat. Sellega täideti indikaator 344% ulatuses. Seda võimaldas asjaolu, et koolitajate koolituse peamine kuluartikkel on õpeklassi üür ning koolitajate töötasu. Õppematerjalidele kulub suhteliselt vähe rahalisi vahendeid. Seega õppijate arv auditoriumis ei oma väga suurt mõju eelarvele ja olemasolevad vahendid võimaldasid koolitada 3 korda rohkem koolitajaid kui esialgselt planeeritud. Täiskasvanute koolitajate kursused olid perioodi jooksul ka väga nõutud. Üheks põhjuseks koolitaja kutsetunnistuse taotlemine, mille üheks oluliseks eelduseks on kindlasti täienduskursused.

Programmi jooksul viidi läbi 2 koolituskeskuste enesehindamist, mille käigus selgusid koolituskeskuste tugevused ja parenduskohad. Ühtse metoodika väljatöötamine oli vajalik võrreldavate andmete saamiseks, et anda hinnang võrgustikule

tervikuna. Uuring ja küsitlused olid edasise tegevuse planeerimiseks nii programmi jooksul kui ka järgnevatel lähiaastatel. Enesehindamise aruandeid paber kandjal ei üllitatud kuna paber kandja on minetanud oma olulisuse selliste dokumentide osas. Aruanded on saadaval www.vabaharidus.ee. Ka osutus materjalide keeleline toimetamine ja kujundamine kallimaks.

Kahte arendustegevust, õppekavade arendus ja uute sihtgruppide ning koolitusvajaduse väljaselgitamine, tuleb vaadelda koos. Need tegevused on üksteisest sõltuvad. Programmi jooksul on koolituskeskuste õppekavad muudetud väljundipõhiseks, töötati välja abimaterjalid uute sihtgruppide leidmiseks ning väljundipõhiste õppekavade koostamiseks. Läbi viidi seminare ja koolitusi. Väljundipõhised õppekavad toetavad õppijate varasema õpikogemuse tõestamist. Õppekavadele on antud eksperdi poolt positiivne hinnang.

2013. aastal osales 68% õppijatest esmakordselt koolituskeskuse kursusel. See annab positiivse hinnangu koolituskeskuste tegevusele uute sihtgruppide kaasamisel. Õppijate kaasamist toetas ka kodulehtede kaasajastamine (näiteks on-line registreerimine ja õpiväljundite kirjeldamine) ja loomine.

Programmi raames soetati 15 koolituskeskusele arvutiklassid, mis suurendas võimalust pakkuda arvutialast õpet. Uueks sihtgrupiks sai siin vanemaegaline õppija. Indikaator ületati kolmekordselt. Põhjuseks, et konkursile laekus väga häid taotlusi. HTM kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonna täiskasvanuhariduse spetsialistidega kooskõlastati vastava kulurea suurendamine mis võimaldas 5 koolituskeskuse asemel soetada arvuteid 15 koolituskeskusele.

Programmi elluviimise seisukohalt oli oluline standardiseeritud ühikuhindade kasutusele võtmine, mis võimaldas:

- kokku hoida aega
- kiirendada VMT menetlemist
- vähendada bürokraatiat
- pikemas perspektiivis vähendada riske

Programmi eelarve täideti 99,8%.

Hindame programmi elluviimise tulemust heaks. Kõik tulemused vastasid kavandatule va elanikkonna koolitus. Kuid leame, et selle indikaatori mitte täitmiseks on objektiivsed põhjused. Nendest põhjustest tuleb järgnevat tegevuste planeerimisel kindlasti õppida.

2. Programmi elluviija hinnang programmi eesmärkide täitmisele, programmi jätkusuutlikkusele ja programmi mõju prioriteetse suuna eesmärkidele, riiklikele ja valdkondlikele strateegiatele ning arengukavadele

Programmi „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ üldeesmärk ja alaeesmärgid olid:

Üldeesmärk: Täiskasvanud elanikkonna elukestvas õppes osalemise võimalused on avardunud, vabahariduslikes koolituskeskustes pakutava kvaliteetse koolituse kaudu on tõusnud inimeste konkurentsivõime kõigis Eesti regioonides.

Alaeesmärgid:

1. Täiskasvanud elanikkonnale on loodud tasuta õppimisvõimalused võtmekompetentside arendamiseks ja tööalaseks koolituseks vabahariduslikes koolituskeskustes kõikides maakondades, koolitustel osaleb vähemalt 40 000 inimest.
2. Pakutav täiskasvanute koolitus on kvaliteetne ja õppijate vajadusi arvestav.
3. Vabahariduslike koolituskeskuste võrgustik on muutunud jätkusuutlikumaks ja tugevamaks.

Programmi eesmärgid on täidetud va osalejate arv:

- täiskasvanud elanikkonnale loodi tasuta õppimisvõimalused kõigis maakondades. Läbiviidud koolituste kontseptuaalne lähtekoht oli võtmepädevuste arendamine pakutavate koolituste kaudu. Läbi viidi ka tööalaseid koolituse mis lõppesid kutseeksami. Näiteks giidide koolitused, tantsujuhtide koolitused, lapsehoidja koolitused jm; 5,8% koolituse läbinutest sooritas kutseeksami; 55,3% väidab, et tema konkurentsivõime tööturul on kasvanud; 67,3% väidab, et tuleb oma igapäevase tööga paremini toime (Õppijate küsitlus 2012; OÜ Saar-Poll)
- arendustegevuste planeerimisel ja tulemuste kavandamisel peeti silmas õppijate vajadusi;
- arendustegevuste ja programmi elluviimise tulemusena on koolituskeskused muutunud professionaalsemaks.

Alaeesmärkide täitmise kaudu on täidetud ka programmi üldeesmärk.

Programmi tegevused on kaasa aidanud koolituskeskuste arengule ja jätkusuutlikkusele. Arendustegevused tulemused avaldavad mõju vabahariduslike koolituskeskuste tegevusele ka tulevikus. Uuringud, küsitlused ja enesehindamise kokkuvõtted võimaldavad tegevust planeerida ka peale programmi lõppemist.

Programmi tegevuste kaudu on suurenenud täiskasvanud õppijate arv tervikuna. Kuna vabahariduslik koolitus on õppijale kodulähedane koolitus, siis on see kättesaadav enamusele sihtgruppidele. Õppijate tagasisideküsitluse tulemused näitavad, et õppijad on koolitustega rahul ja hindavad oma konkurentsivõimet peale koolituse läbimist suuremaks.

Kuna madalama haridustasemega õppijad ei ole võimelised tasuma kursuste eest täies mahus, siis on oht, et koolituse

peamine sihtgrupp muutub taas endiseks (kõrgema hariduse ja kindla töökohaga). Kuid vabahariduslikes koolituskeskuste tasulistel kursustel õppija ei ole suuteline õppimise eest tasuma niipalju, et koolituskeskused saaksid doteerida madalama haridustasemega inimeste koolitusi.

Programm mõjutas Inimressursi arendamise rakenduskava elukestva õppe prioriteetse suuna eesmärgi suurem osalemine elukestvas õppes vastavalt võimekusele ja vajadustele täitmist järgmiselt:

- programmi elluviimise perioodil läbis koolituse 33892 inimest
- koolitus oli kättesaadav kõikides maakondades (51 partnerit)
- koolitusi korraldati elukestva võtmeoskuste omandamiseks, et tagada inimeste parem konkurentsivõime tööturul
- korraldati koolitusi, mis olid suunatud madala haridustasemega täiskasvanute tagasitoomisele haridussüsteemi
- et tagada täiskasvanud elanikkonnale kaasaegseid, paindlikke, täiskasvanute vajadusi arvestavaid ning konkurentsivõimet tõstvaid õppimisvõimalusi viidi läbi arendustegevused: sisutati 15 arvutiklassi ja soetati muid õpikeskkonda parandavaid vahendeid, viidi läbi partnerkoolide töö kvaliteedi hindamine, töötati välja metoodika uute sihtgruppide ja koolitusvajaduse väljaselgitamiseks, muudeti õppekavad väljundipõhiseks, uuendati koolituskeskuste kodulehekülgi, korraldati koolitusi koolitajatele ja koolituskeskuste juhtidele.

Programmi mõju „Elukestva õppe strateegia 2005-2008“ eesmärkide täitmisele:

- programmi arendustegevuste kaudu arendati vabahariduslike koolituskeskuste võrgustikku
- koolitusi korraldati madalama haridustasemega ja erialase ettevalmistuseta inimestele, mitte-eestlastele, üle keskea inimestele
- arendati õppekavade koostamist sh koostati õppekavasid, mida on võimalik kasutada mitmetes koolituskeskustes
- pakuti tasuta arvuti ja interneti algkoolitusi.

Programmi mõju „Täiskasvanuhariduse arengukava 2009-2013“ eesmärkide elluviimisele:

- programmi raames parandati täiskasvanud elanikkonna juurdepääsu õppele ning aidati kaasa õppes osalejate arvu suurendamisele. Koolituse läbis 33892 inimest
- vabahariduslikes koolituskeskustes pakuti tööalase koolituse kursusi ning koolitusi elukestva õppe võtmepädevuste tõstmiseks. Perioodi jooksul korraldati 2308 kursust.
- täiskasvanute mitteformaalset koolitust pakkuvate koolitusasutuste tegevuse kvaliteedi tagamiseks viidi läbi vabahariduslike koolituskeskuste tegevuse kvaliteedi hindamine, meetodiks enesehindamine
- koolituskeskustes viidi läbi õppekavade arendus: korraldati seminare, töötati välja abimaterjal. Väljundipõhiseks muudeti 126 õppekava
- täiskasvanute koolituse kvaliteedi tõstmiseks korraldati koolitusi täiskasvanute koolitajatele, koolituse korraldajatele, koolituskeskuste juhtidele ning valdkonnas tööle asuda soovijatele
- koolitusinfo kättesaadavaks tegemiseks parandati koolitusinfo kättesaadavust õppeasutuste kodulehekülgede kaudu. Selleks uuendati või loodi uued koduleheküljed 47 koolituskeskuses.

3. Olulised asjaolud, mis võivad mõjutada programmi elluviimist järgmisel aruandeperioodil. Ettepanekud programmi muutmiseks (vajadusel)

VI. LISAD

Programmi aruande kohustuslikud lisad:

- Programmi eelarve täitmine, kumulatiivne (lisa 2);
- Programmi eelarve täitmine, aruandeaasta (poolaasta) kohta (lisa 3);
- Programmi indikaatorite saavutamine (lisa 4);
- Toetus sihtrühmade kaupa (lisa 5).

VII PROGRAMMI ELLUVIIJA KINNITUS

Kinnitan, et kõik käesolevas aruandes esitatud andmed on õiged		
Programmi elluviija seadusliku esindaja nimi ja ametikoht	Kuupäev	Allkiri
Tiina Jääger Programmijuht/juhatuselise liige	19.08.2013	Allkirjastatud digitaalselt

VIII RAKENDUSÜKSUSE KINNITUS

Rakendusüksuse seadusliku esindaja nimi ja ametikoht	Kuupäev	Allkiri